

strem Czechowiczem. W godzinach południowych udałem się na Zamek do Prezydenta Rzpltej, z którym również omawiałem treść telegramu. Wieczór o godz. 6.30, przyjechał Marszałek Piłsudski do Warszawy, z którym odbyłem w ucie pierwszej konferencję, następnie naradziłem się z p. Marszałkiem w Belwederze.

Ustaliśmy, że na godz. 9.30 wieczór zwolana będzie Rada gabinetowa. Istotnie tak się stało. Na Radzie Gabinetowej została ustalona treść pisma, które minister Czechowicz wystosuje do reprezentantów konsorcjum bankierskiego, prawdopodobnie jeszcze nocy dzisiejszej. Niektóre ustępy tego listu brzmią:

„Powołując się na nasze porozumienie nie potwierdzam moje oświadczenie, zakomunikowane już Panom ustnie z upoważnienia rządu polskiego, mianowicie, że rząd polski zgadza się na emisję pożyczki stabilizacyjnej na następujących warunkach: Cena emisyjna 92 punkty, obligacje z datą emisji 15 października 1927 r. Fundusz amortyzacyjny, wystarczający do wycofania całej emisji w terminie jej płatności, będzie wynosił w ciągu pierwszych czterech lat 4% od sumy wykupu emitowanej pożyczki, wynoszącej 103% jej sumy nominalnej i będzie wzrastał o pół % co każde 4 lata“.

Dalej — mówił wicepremier Bartel — zostaje nam zawarowane prawo skupu przedterminowego pożyczki po 10-ciu latach po kursie 103.

W dalszym ciągu swojego pisma — mówił p. Bartel — minister Czechowicz zapowie, że po otrzymaniu od reprezentantów amerykańskich odpowiedzi na swój list, rząd podpisze

natychniać kontrakt kupna obligacji, następnego zaś dnia po podpisaniu tego kontraktu, rząd ogłosi dekret dotyczący planu stabilizacyjnego i upoważniającego ministra skarbu do zawarcia kontraktu pożyczki. Równocześnie będzie podpisana umowa pożyczkowa i wydany dekret Prezydenta Rzpltej o stabilizacji złotego.

Na pytanie ile wynosi suma pożyczkowa, p. wicepremier odparł: „Wynosi ona brutto 62 miliony dolarów i 2 miliony funtów szterlingów“, (t. j. razem 72 miliony dolarów).

W dalszym ciągu p. wicepremier wyjaśnił, iż na list ministra Czechowicza, który przesłany będzie jeszcze dziś w nocy delegatom amerykańskim, napewno jutro przedpołudniem nastąpi odpowiedź od pp. delegatów. Ta wymiana listów bowiem — kończy p. wicepremier — jest tylko z wyklą formalności, w stosunkach bankierskich. Te wszystkie rzeczy są już omówione i uzgodnione. — Jak panowie widzicie rząd zobowiązuje się do zupełnie konkretnych rzeczy“.

W późnych godzinach nocnych delegaci amerykańscy otrzymali wspomniane pismo ministra skarbu o czym natychmiast telegraficznie zawiadomili swoich mocodawców w N. Jorku.

Podnieść należy, że pożyczkę otrzymaliśmy na warunkach możliwie w danem położeniu korzystnych, albowiem takiego kursu wykupu nie przyznała jeszcze Ameryka żadnemu z kontrahentów pożyczkowych, podobnie jak nikt nie otrzymał dotąd prawa przedterminowego skupu pożyczki.

Dla porównania warto przypomnieć, że np. kurs emisyjny pożyczki Davesa dla Niemiec wynosi 92 za 100, stopa procentowa 7, ale wykup ma nastąpić w r. 1949 po kursie 105.

Uzyskanie pożyczki zagranicznej jest więc wielkim sukcesem nie tylko gospodarczym lecz i politycznym, wznacznia bowiem nasze położenie w świecie i otwiera przed państwem ogromne możliwości rozwojowe.

Prace nad redakcją kontraktu pożyczkowego

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 12 października. Dzień dzisiejszy, t. j. środa, przeznaczony jest na realizowanie umowy pożyczkowej z konsorcjum amerykańskim.

Po otrzymaniu odpowiedzi przedstawicieli konsorcjum amerykańskiego minister skarbu Czechowicz uda się na Zamek, gdzie Prezydentowi Rzeczypospolitej zreferuje przebieg i wynik rokowań oraz przedłoży do aprobaty projekty potrzebnych rozporządzeń, jakoteż dekretu, upoważniającego do zawarcia kontraktu pożyczkowego i dekretu, dotyczącego planu stabilizacji złotego.

Równocześnie też będzie dokonana redakcja kontraktu pożyczkowego, który będzie prawdopodobnie jutro podpisany.

Powrót marszałka Piłsudskiego do Warszawy.

Warszawa, 12 października (PAT). Wczoraj o godzinie 18.35 pociągami pospiesznym powrócił z Grodna do Warszawy prezes Rady ministrów marsz. Piłsudski. Na dworcu oczekiwali Marszałka wicepremier Bartel, ministrowie Romocki, Miedziński, komisarz rządu Jareszewicz, komendant miasta generał Rozeń oraz grono wyższych urzędników. Wraz z Marszałkiem powrócili do Warszawy szef gabinetu ministra spraw wojskowych pułk. Beck, płk. Prystop i mjr. Wenda. Marszałek po krótkiej rozmowie z wicepremierem Bartelem odjechał do Belwederu.

Uwalnianie Litwinów w Wileńszczyźnie.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Wilno, 12 października. Wczoraj zwolniono w dalszym ciągu kilku księży Litwinów i paru nauczycieli ludowych, aresztowanych w związku z represjami naszymi. Jak słychać, ma nastąpić ponowne otwarcie przynajmniej części zamkniętych szkół litewskich na terenie Wileńszczyzny. Także działacze litewscy na terenie Wileńszczyzny zostali wczoraj zwolnieni z aresztu.

Nowy poseł sowiecki o swych zadaniach w Polsce

Warszawa, 12 października (AW). Zapytany przez przedstawicieli prasy przedstawiciel sowiecki w Warszawie Bogomolow, który w dniu wczorajszym wręczył listy uwierzytelniające p. Prezydentowi Rzpltej oświadczył, iż za główny cel swej pracy w Polsce uważa wzmocnienie i pogłębienie jaknajlepszych sąsiedzkich stosunków pomiędzy Polską a Sowietami, nie tylko w dziedzinie politycznej i ekonomicznej, ale też i kulturalnej.

Posiedzenie pełnego klubu „Piasta“

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 12 października. Dziś odbywa się posiedzenie pełnego klubu PSL Piast pod przewodnictwem posła Witosa. Przedmiotem obrad jest sytuacja polityczna, a przedewszystkiem rozważanie stosunku do rządu. Przewidziana jest geraca dyskusja, zwłaszcza z uwagi na akcję jaką poseł Szmigieli podjął przeciw kierownictwu klubu i stronnictwa. Poseł Szmigieli w organie przez siebie wy-

Posiedzenie Rady finansowej.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 12 października. Jak się dowiadujemy, minister skarbu p. Czechowicz zwołał na 18 bm godzina 6 wieczór posiedzenie Rady finansowej. Posiedzenie odbędzie się w ministerstwie skarbu. Omawiana na niem będzie państwową polityką kredytową i wewnętrzną polityką inwestycyjną. Wiadomość więc, jaką w swoim czasie podałem o projekcie wielkiej pożyczki inwestycyjnej, sprawdza się.

Projekt budżetu Austrii

Wiedeń, 12 października (PAT). Wczoraj został przedłożony austriackiej Radzie Narodowej projekt budżetu na rok 1928. Wydatki oraz inwestycje preliminowane są na sumę 1.595.4 mil. sh., dochody 1.631 mil. sh., nadwyżka wynosi 35.6 mil. sh. Inwestycje preliminowane są na 1921.1 mil. Pokrycie deficytu wywołanego przez inwestycje nastąpi w drodze pożyczki inwestycyjnej.

Stosunki polsko-estońskie.

Tallin, 12 października (PAT). Na wczorajszym posiedzeniu parlamentu minister spraw zagranicznych Akel wygłosił mowę oświatliającą stosunki pomiędzy Estonją a jej najbliższymi sąsiadami.

Mówiąc o Polsce, minister zaznaczył, że zawsze dążył do utrzymania bliskich stosunków z państwami bałtyckimi. Estonja bardzo wysoko ceni przyjaźń Polski, albowiem bez jej współpracy pokojowej na wschodzie nie miałyby dostatecznego zabezpieczenia.

Traktat handlowy estońsko-polski będzie w najbliższym czasie przedstawiony parlamentowi i ratyfikowany. Rząd estoński jest zdania, że izolowanie Polski od grupy państw bałtyckich nie odpowiada ich interesom. Litwa natomiast trzyma się dotychczas zdania od państw bałtyckich. Litwa od roku 1921 nie brała udziału w konferencjach państw bałtyckich, jakkolwiek pod względem położenia geograficznego należy do grupy tych państw.

Rząd meksykański opanował położenie.

(Telegram własny „N. Reformy“).

Nowy Jork, 12 października. Z Meksyku donoszą, że według komunikatu gen. Alvaraza wszystkie wojska rewolucyjne zostały rozbite. Po bitwie trwającej 6 godzin w okolicy Perote ostatnie oddziały powstańców zostały rozprószone i zmuszone do ucieczki. Powstanie należy uważać wobec tego za zlikwidowane.

Prezydent Calles jest obecnie panem sytuacji, a gen. Obregon pozostał jako jedyny kandydat na prezydenta.

Demarche Anglii, Francji i Włoch w Sofji.

(Telegram własny „N. Reformy“).

Belgrad, 12 października. Specjalny korespondent „Politika“ donosi z Sofji, że sofijscy posłowie Anglii, Francji i Włoch zjawili się wczoraj u ministra spraw zagranicznych Burowa i zakomunikowali mu życzenie swych rządów, w kierunku utrzymania z Jugosławją dobrych stosunków sąsiedzkich. Dzienniki sofijskie donoszą, że odpowiedź, udzielona przez Burowa przedstawicielom mocarstw była zadowolająca, wobec czego znikły wszelkie obawy o naruszenie pokoju na Bałkanie.

Starcie na granicy grecko-bułgarskiej.

(Telegram własny „N. Reformy“).

Londyn, 12 października. Z Aten donoszą, że w poniedziałek o północy doszło do krwawych starć między oddziałem greckiej żandarmerji a grupą bułgarskich komitadzi. — Starcie odbyło się w okolicy Florina pod miejscowością Gorniczow. Po jednogodzinnych walkach komitadzi pozostawili dwóch zabitych i uciekli na terytorjum bułgarskie. Żandarmerja grecka przetransportowała zwłoki do Florino, gdzie wystawiono je na widok publiczny.

„W Imię Boże za cesarza i Rzeszę“ oto hasło wyborcze konserwatystów niemieckich.

Frankfurt nad Menem, 12 października. (PAT) We Frankfurcie odbyło się wczoraj zgromadzenie grup prawicowych stronnictwa niemiecko-narodowego, czyli t. zw. pracy konserwatywnej, pod przewodnictwem hr. Seidlitz Sandreczki.

Zgromadzenie wysłało do b. cesarza Wilhelma telegram holdowniczy, poczem złożyło hold prezydentowi Hindenburgowi z powodu 80-lecia urodzin. W referatach, wygłoszonych w czasie zgromadzenia przedstawiciele różnych organizacji lokalnych, wypowiedzieli się za podniesieniem przez stronnictwo niemieckich konserwatystów hasła mo-

narchistycznych i militarystycznych, jako hasła wyborczych. Stronnictwo konserwatywne, aczkolwiek należy do organizacji niemiecko-narodowych i przez to samo reprezentowane jest w rządzie, wypowiedziało się na tem zebraniu bardzo ostro przeciwko obecnej polityce zagranicznej Niemiec, oraz przeciwko obecnej formie republikańskiej, oświadczaając, że republika niemiecka powstała ze zdrady, przemienierstwa i pogoni za zyskiem (II). Zgromadzenie zakończyło się przemówieniem przywódców, którzy wznosili okrzyki: „W imię Boże, za cesarza i Rzeszę!“

Senat meksykański przyjął w pierwszym czytaniu wniosek, przedłużający okres urzędowania prezydenta z 4 na 6 lat.

Amnestja dla powstańców meksykańskich.

(Telegram iskrowy „N. Reformy“).

Nowy Jork, 12 października. Jak donoszą z Meksyku, prezydent Calles przyrzekł całkowitą amnestję wszystkim powstańczym oficerom i żołnierzom, jeżeli złożą broń.

Prezydentura Meksyku przedłużona na 6 lat.

(Telegram iskrowy „N. Reformy“).

Londyn, 12 października. Według doniesienia z Meksyku senat uchwalił przedłużenie prezydentury republiki na 6 lat.

Powstanie tubylców w kolonii portugalskiej.

(Telegram własny „N. Reformy“).

Paryż, 12 października. Według doniesienia z Lizbony, w Memba w kolonii portugalskiej Mozambiku wybuchło powstanie tubylców. Do miasta wysłano wojska rządowe. Kobiety z dziećmi chronią się do okolic nadbrzeżnych. Okrety wojenne przybędą w piątek.

Cosgrave prezydentem Irlandji.

(Telegram iskrowy „N. Reformy“).

Dublin, 12 października. Parlament irlandzki wybrał znaczną większością głosów Cosgravego prezydentem Irlandji.

Kronika telegraficzna.

Zawieszenie działalności O. W. P.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Lwów, 12 października. Dowiadujemy się, że delegaci organizacji Obóz Wielkiej Polski zostali w dniu wczorajszym zaproszeni do dyrekcji policji, gdzie im oświadczone, że zawieszona jest działalność tej organizacji na terenie Małopolski wschodniej.

Wielki pożar w Lubelskiem.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 12 października. W gminie Błudy powiatu radzymińskiego województwa lubelskiego wybuchł pożar. Spłonęło 25 tamtejszych gospodarstw wraz z zapasami zboża i inwentarzem żywym. M. i. spłonęła szkoła.

Szkody oblicza się na 100 tysięcy zł. Przyczyna pożaru niewiadoma; w tej sprawie wszczęto dochodzenia.

Odkrycie źródeł ropy naftowej na Słowaczyźnie.

(Telegram własny „N. Reformy“).

Koszyce, 12 października. W okolicy Turzowka na Słowaczyźnie prowadzone są przez rząd wiercenia naftowe. Wiercenia prowadzi polski fachowiec Nowak i kilku geologów praktycznych.

W tych dniach wiercenia dały pomyślny rezultat, mianowicie w głębokości 247 metrów natrafiono na żyłę ropy naftowej, zawierającej 40% benzyn, i 15% parafiny.

Dwa loty kobiece transoceanowe

(Telegram własny „N. Reformy“).

Londyn, 12 października. Z N. Jorku donoszą: Siostrzenica prez. Wilsona, miss Grayson, wczoraj o godz. 5 i pół rano wystartowała w kierunku Islandji przez Nową Funlandję. Na pokładzie samolotu „The Dawn“ (Mgła) znajdują się prócz miss Grayson, lotnik wojskowy Stultz, mechanik, technik, dziennikarz i milionerka p. Ancker. Miss Grayson spodziewa się we czwartek przybyć do Kopenhagi.

Równocześnie z Roosevelt Field rozpoczęły lot do Paryża lotniczka p. Elder.

Fala strajków w Berlinie

Berlin, 12 października. (PAT) Fala strajkowa w Berlinie kształtuje się coraz groźniej. Poza kolejami podziemnymi, trwa w dalszym ciągu strajk w browarach berlińskich. Poza tem w ciągu dnia dzisiejszego 18 tysięcy robotników przemysłu drzewnego w Berlinie wypowiedziało się za strajkiem. W przemyśle metalowym strajk został zażegnany. Nowe niebezpieczeństwo grozi ze strony pracowników autobusów, wśród których zaznacza się coraz silniejsza tendencja strajkowa.

Paraliż dziecięcy w Rumunji.

(Telegram iskrowy „N. Reformy“).

Bukareszt, 12 października. Z powodu rozszerzania się w Rumunji epidemji paraliżu u dzieci, minister oświaty wydał zakaz uczęszczania uczniów szkół ludowych i średnich do teatrów i kin.

Dział giełdowy.

Kraków, 12 października.

AKCJE SILNIE ZWYŻKOWO, DOLAR BEZ ZMIANY.

Dziś w obrotach prywatnych do chwili rozpoczęcia oficjalnego zebrania tendencja dla akcji silnie wyżkowa pod wpływem korzystnych wiadomości o pożyczce. Zainteresowanie żywe bez możliwości ustalenia zasadniczych kursów do chwili nadejścia wiadomości z Warszawy. Nastrój mocny. Kurs kształtowały się następująco: Zieleniewski 22.5—22.75, Jaworzno 23—23.25, Bank Polski 151—152.

Na rynku walut tendencja bez zmiany. Dolar w Krakowie 8.92—8.92 1/2, czeeki bank. 8.94—8.95, w Warszawie got. 8.91 1/4—8.92, czeeki 8.93 9/10, we Lwowie 8.91 3/4—8.92 1/4, czeeki 8.94—8.94 1/2, w Katowicach got. 8.92—8.92 1/2, czeeki 8.92 1/2. Bank Polski bez zmiany.

Wiedeń, 12 października. Doniesienia o pomyślnym przebiegu rokowań o pożyczkę dla Austrii w Londynie wpłynęły na umocnienie tendencji i spowodowały częściowe wyżki m. in. papierów elektrycznych. Również polepszyły się Alpy, Nafta i papiery czeskosłowackie.

Siersza Górnicza 4.6, Portland 51, Karpaty 29, Galicja 93, Schodnica 11.5, Nafta 10.7, Alpy 47, Gal. Bank Hipoteczny 0.8, Fanto 8.2, Zieleniewski 17.5.

Zurych, 12 października (PAT). Paryż 20.36 3/4, Londyn 25.25 3/4, Nowy Jork 5.18.47 1/2, Belgja 72.25, Włochy 28.92 1/2, Hiszpanja 90.37 1/2, Holandia 208.07.5, Berlin 123.07 1/2, Wiedeń 73.17.5, Sztokholm 139.70, Oslo 136.80, Kopenhaga 139, Sofja 3.74, Praga 15.36 1/2, Warszawa 58, Budapeszt 90.65, Biłogrod 9.13 1/4, Ateny 6.85, Konstantynopol 2.78.5, Bukareszt 8.23, Helsingfors 13.05, Buenos Aires 221.75.

Katedra Wileńska — obok odosobniona dzwonnica, przerobiona w XVI wieku z baszty obronnej.

Komunalny fundusz pożyczkowo-zapomogowy.

W tych dniach ministerstwo spraw wewnętrznych w porozumieniu z ministerstwem skarbu wydało rozporządzenie w sprawie utworzenia komunalnego funduszu pożyczkowo-zapomogowego.

Odliczeń na rzecz tego funduszu dokonywać będzie M. S. W. przy każdorazowym rozdziale między związki komunalne wpływów z dodatków komunalnych od państwowych podatków od spożycia, zużycia, względnie produkcji, oraz z wpływów z 80-groszowego udziału Związków komunalnych w opłacie skarbowej od spirytusu. Odliczenia te stanowią będą 5% od wspomnianych wpływów, przypadających na rok budżetowy 1927/28 i 10% za lata następne.

Fundusz pożyczkowo-zapomogowy ulokowany będzie w Polskim Banku Komunalnym, do którego należy techniczna strona administrowania tym funduszem. Związki komunalne mogą uzyskiwać z powyższego funduszu pożyczki krótko i długoterminowe. Udzielanie długoterminowych pożyczek może mieć miejsce dopiero po dojeździe funduszu do 8.000.000 złotych. Krótkoterminowe zaś będą już udzielane w październiku r. b. Pożyczki te będą udzielane zasadniczo na okres 3, 6 i 12 miesięcy, w wyjątkowych wypadkach na 2 lata. Oprocentowane będą w wysokości 6% w stosunku rocznym.

Pierwszeństwo do otrzymywania pożyczek będą mieć te związki, które znajdują się w ciężkiej sytuacji finansowej, bądź z powodu zmniejszenia swych dochodów, wywołanego klęskami żywiołowymi, bądź wskutek konieczności szybkiego pokrycia wydatku, który związek komunalny obowiązany jest ponieść, a którego przewidzieć nie mógł w swym budżecie.

Dokształcenie sanitarne inżynierów

W dniu 15 listopada r. b. rozpocznie się w państwowej Szkole Higieny w Warszawie drugi kurs dokształcenia sanitarnego dla inżynierów z udziałem sił profesorskich politechniki, uniwersytetu i oficerskiej szkoły sanitarnej.

Program kursu przewiduje prowadzenie wykładów według trzech działów: ogólnego, przyrodniczego i techniczno-sanitarnego. Dział pierwszy obejmuje podstawy inżynierji sanitarnej, zagadnienia higieny publicznej, planowanie miast i higienę mieszkań, statystykę i epidemiologię oraz walkę z gruźlicą. Dział drugi — bakterjologię, hydrobiologię i chemię sanitarną. Do działu trzeciego wchodzi hydrologia, osuszenie terenów, wodociągi i kanalizacja (konstrukcja, eksploatacja i organizacja budowy), usuwanie śmieci, higiena wsi, wentylacja i ogrzewanie, dezynfekcja, dezynsekcja i deratyzacja, higiena zakładów użyteczności publicznej (szkoły, szpitale, kąpieliska, rzeźnie), chłodnictwo, higiena przemysłowa i bezpieczeństwo pracy, oświetlenie i walka z dymem.

Na kurs ten przyjmowani będą kandydaci, którzy wykazują się posiadaniem dyplomu inżyniera wyższej szkoły technicznej krajowej lub zagranicznej. Kandydaci nie posiadający tego dyplomu, mogą przesiłować kurs, jednak bez prawa przystąpienia do egzaminu.

Zapisy przyjmuje sekretariat Państwowej Szkoły Higieny (Warszawa, ul. Chocimska 24) do dnia 1 listopada r. b. Wszelkich wyjaśnień w sprawach kursu udziela kierownik kursu, inżynier Zygmunt Rudolf (M. Spraw Wewn.). Opłata za kurs wynosi 75 zł. od osoby. Słuchacze w liczbie co najmniej 20 będą mogli korzystać z amieszkania i całonocnego utrzymania (bursa „Amelin”, ul. Paławska 91).

Kurs ma trwać 5 tygodni, a więc o 2 tygodnie dłużej, niż podobny pierwszy kurs, który zakończył się w grudniu roku zeszłego i zapoczątkował zainicjowaną przez Państwową Służbę Zdrowia akcję wyszkolenia sanitarnego inżynierów państwowych, samorządowych i z biur instalacyjnych.

Podniesienie stanu sanitarnego kraju zależy w dużym stopniu od pracy inżynierów, i z tego powodu ten kurs został specjalnym okół-

nikiem Ministra Spraw Wewnętrznych zalecony Zarządowi Związków Komunalnych i zainteresowanym instytucjom.

Goście słowaccy w Wieliczce. Odjazd.

Kraków, 12 października.

Przyjeździe w Wieliczce wycieczki słowackich publicystów, artystów i śpiewaków, miało charakter bardzo uroczysty. Oba wagony z gośćmi zostały podwiezione torem solinarnym przed samą kopalnię, gdzie na powitanie ich oczekiwały tłumy obywateli z burmistrzem Aywasem na czele, zastępy Sokołów w mundurach oraz młodzież szkolna z nauczycielstwem. Przybyłych powitała orkiestra salinarna, poczem burmistrz Aywas w gorących słowach przemówił do gości wyrażając radość z możliwości ugoszczenia drogich gości kwiatami i wręczyli bukiety paniom.

Następnie goście słowaccy zwiedzili kopalnię poprzedzani orkiestrą salinarną. Rzęsiście oświetlone komory i kaptwie wywarły na przybyłych niedające się opisać wrażenie, które doszło do szczytu w podziemnym kościele św. Kingi, gdzie orkiestra górnicza odegrała słowacki hymn religijny. Po zwiedzeniu poszczególnych części kopalni, goście zgromadzili się w komorze Sienkiewicza, gdzie powitał ich pieśnią chór „Lutni”, poczem z kolei odpowiedział chór nauczycieli słowackich. Następnie przemówił tu ponownie burmistrz Aywas imieniem miasta, prof. Korpala imieniem „Sokola”, oraz dyr. inż. Bol. Starnawski, imieniem zarządu solin. Po przemówieniach cztery pary małych dziewczynek, ubranych po krakowsku, odtańczyły „Kraковиака”, co wzbudziło wielki entuzjazm u gości słowackich, którzy nie szczędzili podziękowań organizatorce tego punktu programu, naucz. sem. p. Liereckiej.

Po podwieczorku goście głęboko wzruszeni niespodzianym przyjęciem, opuścili Wieliczkę i powrócili do Krakowa. O godz. 10 wieczór w salonie recepcyjnym na dworcu odbyło się uroczyste pożegnanie wycieczki, w którym wziął udział komitet przyjęcia, konsul Szwedii, organizacje śpiewacze, artystyczne i nauczycielskie oraz liczna publiczność. — Odjeżdżających gości pożegnał dłuższem i bardzo serdecznem przemówieniem prof. U. J. Semkowiec, poczem imieniem Słowaków przemówił poseł Sivak, prezes Związku słowackich artystów i P. Janoczka, prezes chóru słowackich nauczycieli, dziękując z prawdziwym wzruszeniem za przyjęcie w Krakowie. Następnie muzyka 20 pp. odprowadziła gości do wagonów. Chór słowacki odjechał do Poznania, artyści zaś powrócili do ojczyzny.

Uroczyste poświęcenie odnowionej kaplicy M. B. Częstochowskiej w kościele N. P. Marii w Krakowie.

Kaplica Matki Boskiej Częstochowskiej w kościele Marjańskim w Krakowie, otrzymała nową piękną szatę, dzięki ofiarności znanego kupca krakowskiego, właśc. firmy „Antoni Hawelka” p. Franciszka Macharskiego.

W odnowionej kaplicy zwraca przedewszystkiem uwagę nowa polichromja, zaprojektowana przez prof. Jana Bukowskiego, a wykonana przez znaną firmę malarską Karola Orleckiego w Krakowie.

Polichromja nawiązuje do polichromji matkowskiej całej świątyni, dzięki czemu zlewa się z tamą w jedną harmonijną całość.

Poza polichromją ufundował p. Macharski bogaty świecznik, dalej wielkich rozmiarów dywan na stopnie ołtarza, a w końcu kosztem p. Macharskiego odnowiono artystycznie ołtarz kaplicy.

Dzisiaj o godz. 9 rano odbyło się uroczyste poświęcenie odnowionej kaplicy. W uroczystości wzięli udział: fundator p. Macharski, prof. J. Bukowski i mistrze Orlecki i Wiadrowski, b. wojewoda Kowalikowski, prof. Tomkowicz, przedstawiciele prasy z red. Woyczyńskim na czele i in. a wreszcie poważny zastęp obywatelstwa krakowskiego.

Aktu poświęcenia dokonał ks. archiprezbiter Kulinowski, który następnie ze stopni ołtarza

Dywany perskie

Przemysł Polski popierajmy!

Wyrobu Dywanów perskich „Bez warsztatu”!

wyuczamy dokładnie i szybko!
Dla przyjeźdźców nauka przyspieszona! — Wzory, osnowa, wełna — najprzedniejszą gatunkiem — Roboty rozpoczęte z wzorami — starannie dobrano odwrotnie wysła się z należytym poučeniem! Także wełna północna — wszystkie barwy! — Dywany, makaty, chodniki, poduszki i t. p. gotowe i na zamówienie! — Wykonanie artystyczne i terminowe!

„SMYRNAPERS”

Konces. Szkoła i Wytwórnia dywanów

H. Godziszewska
Kraków, Piłarska L.

Zjazd geologów o Karpatach

Zakończył ostatnimi czasy obrady w Bukareszcie II zjazd asocjacji karpackiej, do której wchodzi: Polska, Rumunia, Czechosłowacja i Jugosławia. Jako goście uczestniczyli również w zjeździe przedstawiciele Francji, Anglii i Niemiec. Zarówno obecny zjazd, jak i pierwszy, odbyły w roku 1925 w Polsce, miały na celu zbadanie Karpat pod względem geologicznym i stworzenie w ten sposób podstaw dla przyszłej eksploatacji ich bogactw kopalnianych, w szczególności zaś ropy i soli.

Z członkowie zjazdu zwiedzili kolejno Ploesti, Moreni, Campinę i inne punkty kopalniane naftowe i solne. W Campinie znajduje się największa w Europie, doskonale prowadzona i świetnie prosperująca rafinerja ropy. Zapo-

znali się ponadto z leżąca nad Morzem Czarnem Dobrudża, która ze względu na podobieństwo budowy geologicznej do Gór Świętych krzyżskich wzbudziła u uczonych polskiej specjalnie zainteresowanie. Przy sposobności zaś obejrżeli Constanze z jej wspaniałymi elektorami na zboże i basenami na naftę, oraz racjonalnie prowadzone nadnorskie gospodarstwo rybne.

Wśród uchwał zjazdu zasługuje na uwagę postanowienie wydania mapy geologicznej całych Karpat na podstawie danych, które będą dostarczane przez przedstawicieli czterech wyżej wspomnianych państw.

Na wniosek delegata czeskiego zdecydowano, aby następny zjazd odbył się w roku 1929 w Pradze Czeskiej.

wyraził serdeczne podziękowanie fundatorowi p. Macharskiemu, projektodawcy prac restauracyjnych prof. Bukowskiemu i wykonawcom. Poczem ks. archiprezbiter zwrócił się z apelem do dalszej ofiarności na rzecz świątyni marjańskiej.

Z kolei ks. Kulinowski w asyście licznych duchowieństwa odprawił uroczystą mszę św. śpiewaną.

Po mszy św. odbyło się w salonach „Pratalski” marjańskiej przyjęcie, wydane przez ks. archiprezbitera Kulinowskiego.

DANCING, BAR, MIRAŻ

Tel. 3492. GRODZKA 42. Tel. 3492.

Z dniem 1 października b. r. otwarcie sezonu jesiennego; występ pierwszorzędnych zagranicznych atrakcji tanecznych.

W soboty, niedziele i święta five o'clock, przy występie całego zespołu tanecznego.

Pierwszorządny, powiększony zespół jazzbandowy, ze współudziałem znanej pianistki „Luby”.

O liczne odwiedziny uprasza

ZARZĄD.

KRONIKA.

Kraków, 12 października.

Dzień oszczędności w Polsce.

Przygotowania do propagandy idei oszczędności w dniu międzynarodowego święta oszczędności dnia 31 października — są w pełnym biegu. W propagandzie tej czynny udział weźmie duchowieństwo Kurja arcybiskupia prześle kurendę do duchowieństwa archidiecezji warszawskiej, wzywając do udziału w pracach komitetów miejscowych, oraz do poparcia akcji oszczędnościowej. Biskupi małopolscy kurendy takie już rozeszli. W niedzielę poprzedzającą „Dzień Oszczędności” księża wygłoszą okolicznościowe kazania.

Komitet wykonawczy biura zjazdów instytucji oszczędnościowych rozesał okólnik, przypominający o „Dniu oszczędności”, wydając afisze i ulotki propagandowe i poleca broszury w tej sprawie (premijowane przez Związek polskich Kas oszczędności we Lwowie).

Ministerstwo wyznań i oświecenia przyrzekło współdziałać nauczycielstwa w pracach miejscowych komitetów obchodu.

Prezes komitetu, dr. Micheński, wiceprezes P. K. O., wygłosił przez radio przemówienie okolicznościowe, p. Mrozowski zaś, sekretarz biura, referat o oszczędności.

Ze zjazdu Związku Towarzystw im. J. Piłsudskiego w Paryżu.

Jak już wczoraj donosiliśmy, odbył się w Paryżu zjazd Związku Tow. im. J. Piłsudskiego. Na zjazd przybyło 52 delegatów. Prezesem zjazdu został obrany p. Waclaw Budzyński, naczelny redaktor tygodnika „Polonia Nova”. Ze sprawozdania, odczytanego przez prezesa Świętka, wynika m. in., iż ogólna liczba członków Związku wynosi przeszło 4.500. Majątek Związku wynosi ponad 70.000 fr., biblioteka składa się z 5000 tomów.

W ciągu roku ubiegłego Związek założył 5 szkół i wysłał 21 prelegentów z odczytami do różnych miejscowości. Zjazd przyjął szereg rezolucyj, dotyczących m. in. scentralizowania bibliotek i czytelni w kolonjach polskich na wychodźstwie, nawiązania bliższej łączności organizacyjnej ze Związkiem teatrów ludowych w Warszawie, oraz powierzenia mu prowadzenia sekcji teatralnych Związku Tow. im. Józefa Piłsudskiego we Francji, wreszcie utrzymywania stałego kontaktu w pracy oświatowej z polskim Uniwersytelem robotniczym we Francji, z organizacją „Siła”, oraz ze Związkiem młodzieży wiejskiej w Polsce. Inne rezolucje dotyczą organizacji szkolnictwa, wychowania fizycznego, oraz spraw zawodowych. Na zakończenie obrad odbyły się wybory do Zarządu głównego Związku na r. 1927. Prezesem został

wybrany przez aklamację p. Waclaw Budzyński.

Miedzynarod. turniej szachowy.

Dnia 10 b. m. rozpoczął się w Londynie wielki międzynarodowy turniej szachowy przy udziale 12 uczestników. W pierwszym dniu wyniki były następujące: Fairhurst wygrał z Winterem, Marshal wygrał z Thomasem. Patrye: Reti-Niemcowicz, Widmar-Tartakower, B'urger-Bogolubow, remis. Colle-Yates partji nie skończyli.

Buenos Aires, 12 października. 11-ta partja meczu szachowego Caplabanca-Aljechin o mistrzostwo świata została po raz drugi przerwana. Stan przedstawia się następująco: Caplabanca 2 punkty, Aljechin 1. Nierozegrano 7 partji. Jedną odłożono.

Odkrycia geograficzne w Labradorze.

Wyprawa polarna znanego nowojorskiego wydawcy Putnama, która od kilku miesięcy bawi w lodach północy, donosi drogą radiową, że wschodniego wybrzeża Labradoru, ze mapy amerykańskiego kontynentu na wysokiej północy będzie wymagała przeróbki wskutek znalezienia przez podróżników dotąd nieznanego łańcucha wysokich gór. Wyprawa znalazła również ślady starodawnych budowli jakiejś rasy, która niezawodnie mieszkała tam przed Eskimosami.

TYDZIEŃ AKADEMIIKA.

We wtorek dnia 11 b. m. odbyło się w sali posiedzeń województwa posiedzenie komitetu VI Tygodnia Akademika pod przewodnictwem prezesa woj. Komitetu pomocy młodzieży akademickiej, b. wojewody krak., Władysława Kowalikowskiego, w którym wzięli udział między innymi: prezes Izby skarbowej Greger, prezes Dyrekcji poczt Dutożyński, wiceprezydent miasta Dr. Schneider, prezes izraelskiej gminy wyzn. Landau, dziekan Dr. Stanisław Ciechanowski, nac. wydz. Dr. Kwiatkowski, starosta Tebórnicki, nac. wydz. Stankiewicz, mniemaniem prezesa Dyrekcji kolei p. Adamowa Chmielowa, prof. Grodzicka, pulk. Kostrzewski, dyrektor B. P. Makowski, wiceprezes Dyrekcji Gutkowski, dziekan Skoczylas, prof. Axentowicz, przedstawiciel Izby handlowej Dr. Radzyński, dyrektor Bieżeński. Uchwalono prosić o przyjęcie protektoratu woj. L. Darowskiego, ks. metropolity Sapiegi, prezydenta miasta Rollego, dowódcę okr. korp. gen. St. Wróblewskiego i rektorów wyższych uczelni. Postanowiono nado zwrócić się z apelem do całego społeczeństwa o współpracę i przyczynienie się wspólnym wysiłkiem do ulżenia doli potrzebującego akademika. Równocześnie uchwalono, że rozdział uzyskanych funduszy ma nastąpić między organizacje akademickie jedynie podług potrzeb gospodarczych. W końcu wybrano poszczególne sekcje.

REWIDYKACJA MIENIA POLSKIEGO.

Dyrektor Biblioteki Jagiellońskiej, a równocześnie prezes Polskiej Komisji reewakuacyjnej w Rosji, dr. Edward Kuntze, wyjechał do Moskwy dla odzyskania — w myśl postanowień traktatu ryskiego — mienia kulturalnego, wywiezionego z Polski do Rosji.

ZEBRANIE KOMITETU JUBILEUSZOWEGO ŚW. STANISŁAWA KOSTKI

We czwartek dnia 13 b. m. w sali Towarzystwa Piotra Skargi przy ul. Siennej 5, odbędzie się o godz. 5 po południu zebranie komitetu jubileuszowego św. Stanisława Kostki, celem złożenia sprawozdania z działalności. Na zebranie to najprzejmiej zaprasza wszystkich członków komitetu przysług.

ZJAZD DELEGATÓW ZWIĄZKU LEGJONISTÓW OKRĘGU KRAKOWSKIEGO.

W dniu 23-go bm. (niedziela) o godz. 10 rano w sali Klubu Społecznego w Krakowie, Rynek gł. 22, II p. odbędzie się wojewódzki zjazd delegatów Związku Legionistów okr. krak. Na porządku dziennym: Otwarcie obrad i przemówienie przedstawiciela zarządu głównego, sprawozdanie prezesa okręgu R. Pechmarskiego i sekretarza L. Stroika, uchwały VI Walnego Zjazdu Legionistów w Kaliszu, działalność Bratniej Pomocy, ref. kierownik Wł. Cyga, budowa „Domu legionowego” w „Oleandrach” i ośiedli legionowych ref. sekretarz L. Strojek i dr. Radzyński, sprawy organizacyjne, wybór zarządu wojewódzkiego i komisji rewizyjnej.

żywa 8—12 zł., indyk 12—20 zł., zając 5—7 zł. Owoce: 1 kg. jabłek kompotowych 30—70 gr., słodowych 80—120 zł., gruszek kompotowych 60—80 gr., deserowych 1—2 zł., śliwek węgierskich 1—1.80 zł., 1 litr brzosznie 1.50—1.80 zł. Jarzyny: 100 kg. ziemniaków 9—10 zł., 1 kg. buraków ziemniaczanych 18—20 gr., marchwi 20—25 gr., cebuli krajowej 50—55 gr., czosnku 1.50—1.60 zł., kopa kapusty białej 5—7 zł., 1 kg. kalarepy 18—20 gr., kalafior 0.50—1.40 zł., 1 kg. pomidorów 65—80 gr., pietruszki 20—25 gr., selerów 30—35 gr., wioszczyzny 25—30 gr., ogórek 15—25 gr. — Na targ wczorajszy dowieziono furami znaczną ilość kapusty i ziemniaków. Zakupy były słabe, gdyż z powodu obrodzenia tych produktów gospodynie czekają na spadek cen.

POŻAR. W pracowni cukierniczej Józefa Mandzika przy ul. Zwierzynieckiej 4, powstał pożar skutkiem eksplozji gazomierza. Mianowicie robotnik zajęty w tejże pracowni, Jan Osora, chcąc sobie ugotować herbaty na kuchence gazowej, zaświecił zapalnik i zaczął manipulować kółko gazomierza, nagle gaz buchnął płomieniem. Zawezwana straż pożarna ogień zlokalizowała.

SPRZECZKA W KUCZCE. Wczoraj przy ul. Berka Joselewicza doszło do dwóch sąsiadujących zsalasach do szepceki między dwoma biesiadnikami. Mianowicie jeden z biesiadników pluwał w talerz swego sąsiada, Jakóba Gotesdiena. Na zwróconą uwagę Gotesdiena sąsiad w odpowiedzi chwycił za szklanke gorącej herbaty, którą oblał twarz Gotesdiena. Zawezwane Pogotowie ratunkowe, po założeniu opatrunku, pozostawiło ofiarę nieporozumienia sąsiedzkiego opiece domowej.

KRWAWA LIBACJA. Na stację Pogotowia ratunkowego doprowadził policjant Józefa i Pawła Guzaków, którzy w szynku w Gólkowicach, w czasie libacji ze swym sąsiadem zostali przez niego pokłuci nożem. Lekarz dyżurny Pogotowia stwierdził u Józefa Guzaka rany klute na piersiach, u Pawła zaś na lewym udzie. Po założeniu opatrunku, przewieziono ich do szpitala na oddział chirurgiczny.

NAJECHANY PRZEZ AUTO. Na drodze wiodącej do Prądnika Czerwonego najechał samochód na Macieja Gorzkowskiego, listonosza, jadącego rowerem. Skutkiem najechania Gorzkowski doznał licznych obrażeń na całym ciele.

KRADZIEŻ PAPIEROŚNICZY. Dawidowi Ettingerowi, właścicielowi zakładu fotograficznego przy ul. Lubomirskich 44, nieznaną sprawcą skradł srebrną papierośnicę z kieszeni zarzutki, wiszącej w zakładzie.

NA KOGO PADLI? Henrykowi Radkiemu, akademikowi, skradziono z korytarza Instytutu anatomicznego palto angielskie, wartości 200 zł. i czapkę akademicką.

CZYJE PIENIĄDZE? Na III komisariacie P. P. złożono torebkę damską z kwotą 27 zł. 10 gr., którą znaleziono na placu Smoleńskim.

SEK, CHYBAŁA, CIĘŻKI, MĘZA I POLICJANT. Policja aresztowała niejakiego Stanisława Sekę, Marię Chybałę, Jana Ciężkiego i Kazimierza Męzę za gwałt publiczny, dokonany na osobie posterunkowego P. P.

NAMIĘTNOŚĆ POPCHNĘŁA GO DO ZBODNI. Niewysłędzony sprawca skradł z kancelarii kino „Wanda” dwie rolki filmu, każdy po 600 metrów długości, wyrządzając szkodę na 1.200 zł.

KRADZIEŻ NA EMIGRACJI. Krakowskie organa śledcze przyłrzyły Ludwika Buczkę, lat 28, pochodzącego ze Sanoka i Antoninę Żarską, lat 27 liczącą z Tuszkowa ad Sokal, za kradzież biżuterii i gotówkę na szkodę dra Sabatyłowa, zamieszkałego w Paryżu której Buczek i Żarska dopuścili się jeszcze w roku 1926, będąc na emigracji we Francji. Dr. Sagatyłow został okradziony na przeszło 400.000 zł. Żarska zajęta była jako służąca u dra Sagatyłowa i w dwa dni po odejściu ze służby wraz z Buczkiem dopuściła się kradzieży. Obecnie po roku policja wpadła na ślad złodziei i aresztowała ich, odbierając od nich część skradzionej biżuterii. Między innymi odebrany został kosztowny brylant.

Zmarli:

ZGON KOMANDORA POLSKIEGO. W Krakowie zmarł 11 b. m. inżynier Emil Retinger, komandor ppor. polskiej marynarki wojennej, w 43 roku życia. Pogrzeb z kaplicy szpitala garnizonowego przy ul. Wroclawskiej na cmentarz rakowicki odbędzie się we czwartek 13 b. m. o godz. 3 po południu.

— 0 —

Z TOWARZYSTWA EKONOMICZNEGO. Na najbliższym posiedzeniu dyskusyjnym Towarzystwa, które odbędzie się jutro, we czwartek 13 b. m., o godz. 6 po południu w sali Izby handlowej (Długa 1, I p.), wygłosi dr. Karol Krzetuski odczyt na temat „Neomerkantylizm polski”. Goście mile widziani.

WALNE ZEBRANIE NAUCZYCIELI. W sobotę 15 b. m. odbędzie się walne zebranie „Ogniska” Związku polskiego nauczycielstwa szkół powszechnych, poświęcone omówieniu położenia materialnego nauczycielstwa, spraw służbowych i wyborowi delegatów na zjazd. Początek o godz. 6, w razie braku kompletu o godz. 7 wieczorem w lokalu Ogniska (Rynek 20).

KOMISJA INFORMACYJNA TOWARZYSTWA WZAJ. POMOCY UCZNIÓW UNIwersYTETU JAGIELL. w Krakowie (Jabłonowskich 12) poleca fachowych i sumiennych korepetytorów, gubernatorów, pracowników biurowych etc. w miejscu i na wyjazd. Zgłoszenia załatwia bezinteresownie i ku zadowoleniu stron, o czym świadczy zaufanie licznych klientów, zwracających się w tej sprawie do Tow. Zgłoszenia przyjmuje się listownie i osobiście codziennie między godz. 13.30 a 14.30 w zarządzie Towarzystwa.

KRAKOWSKI KLUB SZACHISTÓW prosi członków klubu i gości, którzy otrzymali zaproszenia do wzięcia udziału w turnieju jubileuszowym, aby zechcieli przybyć do klubu (Rynek gl. C-D) dnia 14 b. m. (w piątek) o godz. 6 wieczorem.

Z kraju.

OBRAZY NAD OBNIŻENIEM CENY CHLEBA. Dnia 14 b. m. odbędzie się w ministerstwie spraw wewn. posiedzenie spożywców, na którym omawiana będzie sprawa polityki zbożowej. Przedmiotem narad będą również wnioski, zmierzające do obniżenia ceny chleba.

DALSZE WYBORY KOMUNALNE. W najbliższą niedzielę odbędą się wybory samorządowe w miastach Częstochowie i Włocławku.

REORGANIZACJA STUDIUM NAUK ADMINISTRACYJNO-KOMUNALNYCH. Z Warszawy donoszą: Z inicjatywy Związku miast polskich,

w najbliższym czasie nastąpi gruntowna reorganizacja studjum nauk administracyjno-komunalnych, istniejącego przy Wolnej Wszechnicy od roku zeszłego. Pierwszy rok istnienia studjum utrwalil przekonanie o jego pożytku uwydatniając jednocześnie potrzebę zaprowadzenia różnych reform. Związek miast wystąpił z następującymi w tej sprawie projektami: 1) redukcja ilości przedmiotów, których było aż 44, na korzyść powiększenia ilości godzin seminarijnych, 2) zmiana godzin wykładowych z popołudnia na rano, i 3) podział programu na dwie zasadnicze części: ogólną-kształcącą i specjalizującą poszczególne typy pracowników samorządowych.

ZABÓJCA WOJKOWA PRZYGOTOWUJE SIĘ W WIEZIENIU DO MATURY. Z Warszawy donoszą: Odsiadujący karę dożywotniego więzienia w więzieniu gruźlądkiem zabójca posła sowieckiego w Warszawie, Kowera, całe dni spędza nad książkami przygotowując się do matury, którą ma zamiar zdawać w więzieniu. Na uwagę zasługuje przychylność, jaką go olaczają wszyscy współtowarzysze więzienni, prześcigając się w wyświadczeniu mu grzeczności i uslug.

LIKWIDACJA STRAJKU BUDOWLANEGO. Trwający od kilku dni strajk robotników budowlanych w Poznaniu, został wreszcie zlikwidowany. Po przyjęciu przynajmniej przez pracodawców podwyżek płac, część pracowników powróciła do pracy.

KATASTROFA SAMOCHODOWA. W niedzielę po południu na szosie pod Poznaniem miała miejsce katastrofa samochodowa, której ofiarą padł dr. Stanisław Gurzyński. Ratując życie nieszczęśliwej gluchoniemy, która, nie słysząc sygnałów samochodu, kierowanego przez dra Gurzyńskiego, w ostatniej chwili, omal pod kola wozu zeszła na środek szosy — dzielny kierowca skreślił gwałtownie w bok. Rozpędzona maszyna wpadła w pełnym biegu na drzewo i została odrzucona do rowu. Jednocześnie nastąpił wybuch motoru — samochód, wyrwociszysy się do górów kołami i przgniatając swego kierowcę, stanął w płomieniach. Dzięki nadzwyczaj szczęśliwemu zbiegowi okoliczności, dr. Gurzyński został uratowany. Lekarze stwierdzili poparzenie nóg. Stan chorego nie jest ciężki i jest nadzieja, iż w przeciągu tygodnia będzie mógł opuścić łóżko. Samochód marki Hispano-Suise, sronał.

(KAP) SUPWENCJE NA BUDOWE SKOCZNI W KRYNICY. Za Komisją zdrojową w Krynicy, która przeznaczyła 7000 zł. subwencji na budowę skoczni narciarskiej w Krynicy, posła krynicka Rada gminna, uchwalając na ostatnim posiedzeniu przyznać Towarzystwu Tatrzakiemu „Boskid” subwencję 2000 zł. na cel budowy skoczni narciarskiej.

(KAP) EPIDEMIA WŚRÓD BYDŁA NA PODHALU. Wśród bydła na Podhalu zanolowano większą ilość wypadków racycy o charakterze epidemji. Zaaządzone zostały wszelkie środki ostrożności w postaci zamknięcia targów na bydło, oraz zastosowania energicznych obostrzeń przy uboju bydła. Epidemje zauważono na razie szczególnie w powiecie nowotarskim.

(KAP) NOWY BURMISTRZ W PIWNICZNEJ. Rada miejska w Piwnicznej dokonała wyboru burmistrza, którym został inspektor Marciszewski. Do czasu ukonstytuowania się Rady miejskiej był nowo obrany burmistrz komisarzem rządu w Piwnicznej.

ULGI PODATKOWE DLA POWODZIAN. Ministerstwo spraw wewnętrznych, w porozumieniu z ministerstwem skarbu, zaliczo związkom komunalnym w Malopolsce Wschodniej na terenach zniszczonych powodzia, aby udzielały w miarę możliwości jak najszybciej idących ulg w placeniu danin komunalnych. Ulgi te polegałyby na odraczaniu płatności terminów płatności, rozkładaniu płatności na raty i umorzeniu danin zaległych.

ZGON BOLESŁAWA ORZECZOWICZA. W Kalinkowie zmarł w 80-ym roku życia Bolesław Orzechowicz, jeden z najbardziej zasłużonych i ofiarnych obywateli naszej ziemi, chlubnie zapisany w księdze kulturalnego dorobku Polski. W roku 1914 ś. p. Orzechowicz złożył pół miliona dolarów na rzecz Lwowskiego Towarzystwa Popierania Nauki, przez co położył poleźne podwaliny pod dalszy rozwój myśli polskiej. Prócz tego, stworzył w łonie tego Towarzystwa dwie krociowe fundacje. Dzięki jego wielkim zasługom pieniężnym, Tow. Popierania Nauki Polskiej przekształciło się w rodzaj drugiej Akademji Umiejętności. Poza tem ś. p. Orzechowicz w komnatach dworu Kalinkowskiego nagromadził nader cenne historyczne zbiory muzealne, które w czasie wybuchu wojny w przeważnej części przemiął do Lwowa (ofiara rabunku Rosjan padły cenne brzozy, srebra i meble), a w roku 1919 podarował je gminie m. Lwowa.

Ze świata.

PROF. DIVEKI O POLSCE. Z Budapesztu donoszą: Prof. Adrian Diveki, znany w Polsce uczony węgierski i członek poselstwa węgierskiego w Warszawie, z okazji pobytu swego w Budapeszcie wygłosił tam dwa odczyty o zabytkach Krakowa — jeden w sali „Urania”, drugi w „Tow. architektów”. Uczony prelegent omówił zabytki naszego miasta w ich historycznym rozwoju i wskazał na ich związki z Węgrami. Obydwa odczyty ilustrowane były bogato przezręczkami, wypożyczonemi prelegentowi przez Tow. Szkoły Ludowej. Wśród doborowej publiczności, przybyłej do sali Tow. architektów, znajdowali się: biskup Csiszarik Jan, poseł węg. w Warszawie Aleks. Beliczka i były poseł w Warszawie Jan hr. Csekonits, radca poselstwa polskiego w Budapeszcie Dr. Ciechanowski, jako zastępca nieobecnego posła, konsul Dr. Strakosch, dyr. biura poselstwa polskiego Chyliński i delegat warszawskiego biura prasowego przy poselstwie Lisowski, Dr. Zsembery Stefan, b. żupan, prez. Związku węg. przyj. Polski i wiceprezes Dr. Dessewffy Stefan, radca min. spraw wn., prez. Związku inżynierów i architektów, Kozma Mik, szef prasowy min. spraw zagr., Carlrossy, szef prasowego biura min. spraw zagr., Jan Tomesanyi, referent spraw polskich w biurze pras min. spraw zagr., z małżonką, Dr. Albert bar. Nyary, Agghazy Kamil, dyr. muzeum wojsk. i Stamirowski, były pierwszy konsul polski na Węgrzech i wielu innych. Wykład swój powtórzył następnie prof. Diveki przed liczną, a doborową publicznością w Pees (Pieciukościolach).

KATASTROFALNE ZAWALENI SIĘ FABRYKI. W Chiergo (zawał) się gmach, w którym mieściła się fabryka papieru. W gruzach zginęło 6 robotników, 15 jest rannych.

Listy z kraju.

(Korespondencja „N. Reformy“.)

Tarnów, 11 października.

Święto przysposobienia wojskowego. — Nowy cmentarz. — Walne Zgromadzenie Komitetu rodzicielskiego II gimnazjum. — W sprawie budynku II gimn. — Kradzież.

Staraniem Komitetu powiatowego Przysposobienia Wojsk. i Wychowania fiz. odbyły się dwudniowe zawody z okazji święta Przysposobienia Wojskowego w Tarnowie. W pierwszym dniu na strzelnicy wojskowej odbyło się strzelanie z broni małokalibrowej, w czasie którego 1 miejsce zdobył Filtz Henryk, uczeń gim. w Dąbrowie (78 punktów), 2) Kwieciński Zyg., ucz. gim. w Dąbr. (75 punkt.), 3) Węgliński Stan., Sokół Bochnia (75 punkt.).

Pięciobój wojskowo-sportowy, odbyty na boisku S. K. S. „Tarnovii”, przyniósł następujące wyniki: 1. miejsce uzyskał zespół gimn. w Dąbrowie (182 punktów, nagroda srebrne żelony z dyplomami), 2. miejsce zespół II gimn. w Tarnowie (220 punkt., nagroda: brązowe żelony z dyplomami), 3. miejsce zespół Tow. gimn. „Sokół” w Bochni (232 punkt.), 4. miejsce zespół seminarjum naucz. w Tarnowie (237 punkt.), 5. miejsce zespół gimn. w Bochni (263 punkt.), 6. miejsce zespół III gimn. w Tarnowie.

W drugim dniu święta w kościele ks. Misjonarzy odbyło się uroczyste nabożeństwo, w czasie którego ks. Parylo wygłosił podniosłe kazanie. Do zgromadzonej młodzi przemówił po nabożeństwie burm. Dr. Kryplewski, przedstawiając w treściwym przemówieniu istotę przysposobienia wojskowego. Wreszcie nastąpiła defilada hufców oraz oddziałów, przy dźwiękach orkiestry 16 pp. przed władzami oraz Komitetem powiat. z pp. radcą Krywalskim, pulk. Dragatem i burm. Dr. Kryplewskim na czele. Po defiladzie odmaszerowały oddziały na skromny obiad w koszarach Chmielińskiego.

Popołudniu odbyły się zawody jednostkowe lekkoatletyczne. Zwycięzcy: Twardowski Fel. gimn. Bochnia, Nowak Mich. gimn. Dąbr., Wiśniewski Mich. gimn. II Tarnów (bieg 100 metr.), bieg 800 m. — Dukaj Józef Zw. Strzel. Tarnów, Zięba Stan. Sokół Niepołomice, Węgliński Stan. Sokół Bochnia; skok wzwyż — Węgliński Stan., Reguła Emil Sokół Bochnia, Bobek Józef 2 gimn. Tarnów; skok w dal — Bobek Józef, Steczowicz Jan gim. Bochnia, Witkowski Jan gim. Bochnia; rzut granatem do leja — Nuzikowski Wład. 3 gimn. Tarnów, Grabiec sem. Tarn., Rubenbauer Tad. sem. Tarnów; rzut oszczepem — Podgórski sem. Tarn., Bobek Józef, Bibro gim. Brzesko; rzut dyskiem — Bobek Józef, Steczowicz Edw. gim. Bochnia, Bibro; rzut kulą — Bobek, Litwornia gim. Dąbrowa, Maak Zdz. gim. Brzesko.

Rozdania cennych i efektownych nagród oraz dyplomów dokonał starosta radca Krupiński w obecności Komitetu i władz miejscowych. Raził brak większego zainteresowania ze strony publiczności.

Miejsce pod cmentarz, zakupione przed kilku laty przy ul. Chyszowskiej, nie nadawało się na cel powyższy ze względu na teren wodnisty i zalewy Wątku. Po długich wahanjach i wkładach magistrat postanowił obejrzeć się za innym miejscem i znalazł je na górze Piaskowej kolo wsi Krzyża. Zrobienie odpowiedniego dostępu będzie rzeczą magistratu. Obecnie w szybkim tempie dokonuje się drenowania. Jest nadzieja, że z wiosną r. 1928 magistrat odda nowy cmentarz do użytku publiczności.

Odbyło się Walne Zgromadzenie Komitetu rodzicielskiego II gimnazjum pod przewodnictwem radcy Czaplńskiego. Pomiedzy uchwałami należy podkreślić prośbę pod adresem ministerstwa WR. i OP. w sprawie podziału silnie przeciążonej liczebnie klasy VIII na 2 oddziały, oraz uchwałę w sprawie budynku zakładu. Ze względu na zbliżający się termin wygaśnięcia kontraktu o najem obecnego budynku szkolnego, który ze względu na higienę, objętość, brak sal na pracownie, gabinety i kancelarie nie nadaje się na cele szkolne. Walne Zgrom. powzięło uchwałę, zawierającą prośbę pod adresem ministerstwa w kierunku budowy nowego gmachu lub celowego przeprowadzenia dobudowy nowego skrzydła i przebudowy obu obecnych budynków szkolnych według nowoczesnych wymagań higieny i nauki.

Policja tarnowska aresztowała Jasiaka Władysława z Tarnowa, który niejakemu Barnasiowi wyrwał z rąk ubranie za to, że nie chciał z nim iść na poczęstunek.

Zapiski literackie.

— Claude Farrere: „Ostatni Bóg”. Powieść. Przekład Kazimierza Bukowskiego. Warszawa. Towarzystwo wydawnicze „Rój”.

— Ilja Erenburg: „Lato”. R. 1925. (Wydanie zbiorowe T. IV). Przełożyła Marja Kuncewiczowa. Warszawa 1927. Tow. Wyd. „Rój”.

— Ernest Pascal: Córka Szatana (Sensation Seekers). Tłomaczyła Halina Zasztottowa. Warszawa 1927. Tyw. wyd. „Rój”.

— Ilja Erenburg: Walet dzwonykowy i S-ka. Warszawa 1927. Tow. wyd. „Rój” (Wydanie zbiorowe T. V). Przełożyli M. Grabowska i Fredani.

Książka ta, podobnie, jak „Miłość Joanny Ney”, okazuje głośnego pisarza, który swą powieścią „Juljo Jurenito” przedstawił się nam jako umysł bezwzględny i analityczny, co kolwek z innej strony. Głębokie ukochanie człowieka — to naczelny ton, który bije z kart „Waleta dzwonykowego”, zrodzonego na marginesie rewolucji rosyjskiej, „To nie stronica dziejów wielkiego przelomu” — wyznaje autor we wstępie — to skromnie a poprostu bzdury petiwoe, znieszczone odpadki, sto pozbawionych głównego zdań podrzędnych, wielomowność międzynawiasowa”. Lecz ta „wielomowność” ma w sobie wzruszającą wymowę serca, która nowy otwiera klucz do poznania indywidualności tego wziętego obecnie pisarza.

— Henri Duvernois. Autor, jeden z najpoważniejszych dzisiaj kandydatów do Akademji, zajął się tutaj specyficznym cierpieniem, co z kalektawa zrodzone, pędzi swój żywot bolesny w rozgwarze życia, wśród ponętnych blasków świata.

— Beecher Stowe: Chata wuja Toma. Powieść z czasów niewolnictwa murzynów w Ameryce. Warszawa 1927. Nakładem Tow. wyd. „Rój”.

Powieść ta z życia murzynów w Ameryce, stanowi epokę w życiu Stanów Zjednoczonych. U nas setki młodych czytelników zaczytywało się w tej książce, która w wychowaniu młodych pokoleń odegrała taką rolę jak „Serce” Annicisa. Obecne tanie wydanie jest ilustrowane fotosami odnośnego filmu.

— Anna Limprechtówna (Orsyd): Gwiazda w kaluży. Warszawa 1927. Nakładem Tow. wyd. „Rój”.

Powieść z życia suteryn warszawskich. — Przewija się barwny świat „suterenów” i dziewcząt lekkiego prowadzenia. Wśród tego środowiska niby walty kwiat wykwiła postać bohaterki — czystej i delikatnej dziewczyny — „Gwiazdy w kaluży”. Język proletariatu warszawskiego oddany doskonale.

— P. N. Krasnow: Amazonka w Azji. Powieść. Warszawa 1927. Nakładem Tow. wyd. „Rój”.

Powieść ta, w której obok rzetelnego talentu znać osobiste przeżycia gen. Krasnowa, długie lata pełniącego służbę na chińskiej granicy, obfituje w opisy bitew z bandami Kirgizów, wyprawy zbrojne do Chin, poszukiwania złota itp. Tematem miłości komendanta pogranicznego posterunku, dokąd niespodzianie zewitalo jasnowłose dziewczę, władające świetnie koniem i arkanem, a która ponurego chorążego bierze nieodwołalnie w „asy”.

— Edmund Czaplński: Pani Balbina i Ska. Warszawa 1927. Nakładem Tow. wyd. „Rój”.

Ta tania 95-groszowa powieść prócz interesującego wątku może być pożyteczną przestrogą. Są to bowiem dzieje dziewcząt, wciągniętych w sidła warszawskich handlarzy żywym towarem, a odbywa się to w dobrze znanym środowisku warszawskim, gdzie nawet nie podejrzewamy, że w Polsce w biały dzień mogą pełnić się podobne sprawy. Autor, były urzędnik, wydał już jedną książkę, poświęconą temu samemu tematowi pod egidą Macieja szkolnej i nieustannie dalej pracuje w tym kierunku.

— Biblioteczka historyczno-geograficzna „Rój”. Jan Grabowski: Radziwiłłowie. Z polskiego cyklu obyczajowego. Biblioteczka historyczno-geograficzna Tow. wyd. „Rój”. Warszawa. Autor sięgnął do źródeł archiwalnych, dając niesłychanie wiele szczegółów z życia kobiet tego największego polskiego rodu.

Dr. J. P. Zajączkowski: Tajniki szpiegostwa francuskiego. Tow. wyd. „Rój”. Warszawa. Ten 82-gi tomik Biblioteczki historyczno-geograficznej „Rój” opowiada o cudach podstępów francuskiego wywiadu i kontrwywiadu.

Dr. J. M. Majewski: Czciociele S-go Kaktusa. Tow. wyd. „Rój”. Warszawa. Biblioteczka hist.-geograficzna. Autor z osobistej obserwacji i lektury opisuje tajemnicze obyczaje meksykańskich czciocieli S-go Kaktusa, którego ubóstwiana odmiana „peyoll” przygotowawca wyznawców o nadludzkie halucynacje.

— 0 —

— Nr. 41 „Wiadomości Literackich” przynosi artykuł P. Hulki-Laskowskiego o stosunku katolicyzmu do nacjonalizmu, zajmująca korespondencje twórcy słownika języka polskiego, Lindego, z rządem ówczesnym, ogłoszoną przez prof. J. Siemieńskiego, artykuł H. Drzewieckiego o nieznannej broszurze Bakaja, jako cenny przyczynek do sprawy Brzozowskiego, wywiad z twórcą heraldyki ludowej, prof. Namysłowskim, wstęp Br. Winawera do komedji „Frydłak junior”, szereg artykułków drobniejszych, notatki, recenzje z książek, recenzję z „Króla Agisa” i kronikę tygodniową An. Stonimekiego, przegląd prasy, anegdota i t. d.

Z Radio.

Program stacji radiolonicznych:

na czwartek dnia 13 października 1927 r.

Kraków, (422). Godz. 12: Transmisja z Warszawy o raz koncert z płyt gramofonowych: godz. 17.45-19: Transmisja z Warszawy; godz. 19-19.10: Rozmaitości; godz. 19.10-19.30: „Skrzynka pocztowa” — inż. St. Broniowski; godz. 19.30-19.55: Odczyt pod tyt. „Bezpośredniość a program w sztuce”, wygłosił red. Z. Drohocki; godz. 20-20.20: Komunikaty; godz. 20.20: Transmisja z Warszawy; godz. 22.30-23.30: Transmisja koncertu z restauracji „Pavillon”, pod dyr. Adolfa Górzynskiego.

Warszawa, (1111). Godz. 12: Sygnał czasu i komunikaty: lotniczo-meteorologiczny, P. A. T.; godz. 15: Komunikaty: meteorologiczny, gospodarczy, P. A. T.; — godz. 16.25-16.40: Komunikat harcerski; godz. 16.40-17.05: Odczyt organizowany dla Wystawy Radjowej w Warszawie p. t.: „Przebiegi anodowe” — wygłosił p. Gądkowski; godz. 17.05-17.20: Komunikaty P. A. T.; godz. 17.20-17.45: „Wśród książek” — przegląd najnowszych wydawnictw — omówi prof. Henryk Mościcki; godz. 17.45: Audycja literacka: a) Kazimierz Tetmajer: Ksiądz Piotr; b) Feljeton literacki; c) Gen. Żurawski: Na morzach dalekich; godz. 19-19.15: Komunikat radiowy; godz. 19.15-19.30: Rozmaitości; godz. 19.35-20: Lekcja kursu elementarnego języka angielskiego. Lektor: p. Mami Gardiner; godz. 20.30: Koncert wieczorny. Wykonawcy: Orkiestra P. R. pod dyr. Józefa Ozimńskiego, chórzęstwo męskie, śpiewacze „Harfa” pod dyr. Wacława Lechmana, Aleksander Michałowski (śpiew) i Helena Zaleska (akomp.); — godz. 22: Sygnał czasu i komunikaty: lotniczo-meteorologiczny, policji, P. A. T.

Poznań, (208.4). Godz. 12.45-14: Koncert popołudniowy orkiestry wojsk. 58 p. p. pod dyr. kapelm. kapt. M. Chmielewicz; godz. 14: Notowania giełdy pieniężnej; godz. 17-17.25: 21-sza lekcja języka angielskiego — wykład dr. Arend, lektor U. P.; godz. 17.45-19: Transmisja z Warszawy; godz. 19-19.10: Nadprogram; godz. 19.10-19.30: Odczyt p. t.: „Szkolnictwo elementarne i średnie w Anglii” — wygłosił p. Maria Linkowska; godz. 19.35-19.55: Komunikaty gospodarcze; godz. 19.55-20.20: Odczyt p. t.: „Wykazanie w zakresie sztuk plastycznych”, wygłosił p. Władysław Łan — godz. 20.30-22: Koncert wieczorny. Udział biorą: p. B. Miśka (sopran), p. W. Łuczyński (tenor), E. Gilewicz (skrzypce), p. St. Dolinski (wiolonczela); — godz. 22-22.20: Sygnał czasu, komunikat Z. O. K. Z. Komunikat meteorologiczny; godz. 22.30-24: Transmisja muz. tan. z winiarni „Palais Royal”.

Rzym (450). Godz. 17.15: Koncert; godz. 20.45: Wyjści z operetek włoskich.

Berlin, (483.9 i 566). Godz. 17: Muzyka kameralna; godz. 20.45: Branderburska i berlińska muzyka ludowa z minionych dni; godz. 22.30: Muzyka taneczna.

Langenberg, (468.8). Godz. 17: Pieśni i arje; godz. 20.10: Koncert orkiestry, następnie szlagiery i muzyka taneczna przyszłego sezonu.

Stuttgart, (379.7). Godz. 16.15: Koncert; godz. 20.15: Koncert orkiestry filharmon.; godz. 21.30: Koncert.

Wiedeń, (517.2). Godz. 11: Koncert; godz. 16.15: Koncert; godz. 19.30: Transmisja koncertu z sali Towarzystwa Muzycznego.

Praga, (348.9). Godz. 16.30: Koncert; godz. 19.30: Transmisja koncertu symfonicznego z Sali Smetany; godz. 22.20: Transmisja koncertu z kawiarni.

— 0 —

„DRAMAT W PRZEKROJU WIEKÓW” —

RADJO. Pod powyższym tytułem radjostacja krakowska urządza cykl pogadarek, mających na celu propagandę kulturalno-literacką, przedewszystkiem wśród młodzieży. Wykłady, ilustrowane fragmentami najcenniejszych utworów dramatycznych, w wykonaniu artystów teatru miejskiego, odbywać się będą w każdą środę przed koncertem popołudniowym.

Pierwszy program obejmuje: „Dzieje tragedji greckiej do Ajshylosa włącznie”, przyczem wypowiedziany zostanie fragment „Prometeusza w okowach” Ajshylosa. Nastąpią „Sofokles i Eurypides w zwierciadle swych utworów” (z fragmentami „Antygony” Sofoklesa i „Medei” Eurypidesa), „Komedja grecka” (wypowiedziany będzie fragment z „Ptaków” Arystofanesa), „Rzymska twórczość dramatyczna” (z fragmentem „Ptaków” Plauta), wreszcie „Wędrujący teatr średniowiecza i misterja”. W wykonaniu tych audycji dramatycznych wezmą udział artyści i artyści pp.: Hałacińska, Starska, Kłomska, Osuchowska, Drabikówna, Niedzwiecka, Zelwerowiczówna, Klimaszewska, panowie: Socha, Nie-wiarowicz, Kulakowski, Krasnowiecki, Burnatowicz, Kustowski, Karczewski, Żurowski Klimaszewski i inni.

MUZYKA Z XVI I XVIII WIEKU W RADJO. Wśród koncertów, które mają radjostacja zaznają się z historią muzyki, przedstawiając mu utwory dawnych wielkich mistrzów we wzorowym wykonaniu artystycznym, niezwykle interesująco zapowiadają się koncerty wieczorne we środę dnia 5-go b. m., poświęcony utworom chóralnym z XVI wieku i arjom z XVIII wieku. Wykonane zostaną przez chórzęstwo Polskiego Radja (14 osób), pod dyr. Bolesława Wallek-Walewskiego, motety na 4 i 5 głosów Palestyny, psalmy Mikołaja Gomółki (z 1580), w opracowaniu prof. Dr. Reissa, motet Josquina de Pres (1450—1521) i responsorium na 4 głosy Victorii, a znakomita artystka opery warszawskiej, p. Helena Zboińska-Ruszkowska, odśpiewa arje Haendla, Mozarta, Glucka i Haydna. Koncert poprzedzi odczyt pod tyt. „O sztuce wokalne XVI wieku”, który wygłosi prof. Dr. Reiss.

UZNAWIE DLA RADJOSTACJI KRAKOWSKIEJ ZAGRANICĄ. Działalność radjostacji krakowskiej wzbudza coraz większe zainteresowanie zagranicą i koncerty krakowskie bywają chętnie słuchane. O tem powodził się świadczy między innymi fakt, że pisma fachowe angielskie „Word-Radio” stale wyszczególnia ciekawsze koncerty krakowskie w rubryce „Continental Programme Events”, w której ogłaszane są programy nielicznych tylko stacji. W tych dniach redakcja największego pisma radiowego we Francji „Radio-Magazine” zwróciła się do radjostacji krakowskiej z prośbą o nadsyłanie programów i komunikatów, zdolnych zainteresować publiczność zagranicą. Radjostacja krakowska została również zaproszona do wzięcia udziału w corocznej wystawie radjowej, która z końcem miesiąca otwarta zostanie w Paryżu.

— 0 —

Kultura i sztuka.

ZBIORY RAPPERSWYLSKIE W DRODZE DO POLSKI. Ministerstwo oświaty otrzymało wiadomość, że 10 bm. wyruszył z Rapperswylu specjalny pociąg, złożony z 13 wagonów, wiozący do Warszawy zbiory muzealne i biblioteczne, złożoną z 90 tys. dzieł. Biblioteka rapperswylska umieszczona zostanie tymczasem w centralnej bibliotece wojskowej w gmachu byłej Podchorążówki. Otwarcie przewidziane jest na dzień 29 listopada. Szkatułka z sercem Kościuszki złożoną zostanie na Zamku warszawskim.

KONKURS ORKIESTR WOJSKOWYCH W POZNANIU. Dnia 9 b. m. wieczorem zakończył się dwudniowy konkurs orkiestr wojskowych D. O. K. Poznań. Pierwszą nagrodę przyznano orkiestrze 57 p. p. z Poznania, drugą — 58 p. p. z Poznania, trzecią — 68 p. p. z Wrześni, oraz czwartą — 7 p. a. c. z Poznania. Nagrody wręczył kapelmistrzom dowódca korpusu, gen. Dzierżanowski.

OBCHÓD 25-LECIA ŚMIERCI EMILA ZOLI. W ubiegłym tygodniu odbyła się w Paryżu w wielkim amfiteatrze Sorbony uroczysta akademja ku czci Emila Zoli, z okazji 25-lecia jego śmierci. Przewodniczył uroczystości prezes Rady ministrów, Poincaré. Amfiteatr wypełniła szereg publiczności. Obecnych było wielu przedstawicieli rządu i parlamentu, oraz literatury i sztuki. Pierwszy zabrał głos Leon Rictior, literat, wiceprezes Rady miejskiej. Złożył on hołd pamięci Emila Zoli w imieniu m. Paryża, któremu zmarły pisarz poświęcił był w swych dziełach wiele miejsca. Z kolei wygłosił przemówienie w imieniu Tow. Literatów Marcel Batilliat, a wreszcie, jako ostatni mówca, zabrał głos, oddając hołd pamięci Zoli, minister oświaty Herriot. Po tych przemówieniach, orkiestra 46 p. p. odegrała „Prelude de Messidor” Alfreda Bruneau, poczem odbyła się część recytacyjno-koncertowa z udziałem Leona Bernarda, pani Segond-Weber i pani Magdaleny Roch. Uroczystość zakończyła się złożeniem wieńca na popiersiu wielkiego pisarza.

W sali Colberta w Bibliotece Narodowej otwarta została wystawa rękopisów i pamiątek po Emilu Zoli.

WIELKI SUKCES NOWEJ OPERY NIEMIECKIEJ. Rewelacją w muzycznym życiu

niemieckim była premiera opery Ericha Wolfganga Korngolda, wystawionej w obecności sprawodawców muzycznych, przybyłych z zagranicy, oraz z ciałch Niemiec, przez operę hamburską dnia 7 b. m. Prasa niemiecka donosi o wielkim triumfie opery i entuzjazmie, z jakim ją przyjęto, jako dzieło wielkiego talentu, władającego dziś po mistrzowsku zdobyciami nowoczesnej techniki kompozytorskiej.

ERICH WOLFGANG KORNGOLD, znany kompozytor wiedeński, którego nową operę p. t. „Cud Heljany” wystawiła po raz pierwszy 7 b. m. opera hamburska, powołany został przez austriackie ministerstwo oświaty, na stanowisko profesora Państwowej Akademji muzycznej w Wiedniu i obejmuje katedrę kompozytorskiej.

MIĘDZYNARODOWY KONGRES ARTYSTÓW-PLASTYKÓW. Donoszą z Wiednia: Na posiedzeniu komitetu dla przygotowania Międzynarodowego Kongresu artystów-plastyków, który ma być zwołany do Wiednia w r. 1929, zakomunikowano, że kongres zamieszanie zbadaniem wszystkich pałaców zagadnień z dziedziny sztuki, oraz tych spraw gospodarczych, które dziś żywo interesują artystów-plastyków wszystkich krajów. Głównym tematem dyskusji na kongresie będzie stanowisko sztuk plastycznych w teraźniejszości. (Sztuka a społeczeństwo, Społeczne zadania artystów-plastyków i sztuki, Sztuka i lud, Sztuka religijna etc.). W związku z kongresem planowana jest wielka międzynarodowa wystawa sztuki.

WYKOPALISKA Z EPOKI FENICKIEJ.

Król hiszpański udzielił profesorowi z Erlangen, drowi Schultenowi, zezwolenia na podjęcie archeologicznych poszukiwań na wyspie San Sebastian koło Kadyksu. Na wyspie tej niedługo znajdowało się stare fenickie miasto Gades. Wykryto już szereg domów, ukrytych w skałach, kanały starożytne i świątynie w grotach. Tartessos i Gades były siedzibami najstarszej kultury zachodu, oraz ważnymi punktami handlowymi. W ciągu września dr. Schullen wykrył w Caecares pozostałości obozu Metellusa z czasów wojny, prowadzonej przeciw Sertoriusowi w r. 77 przed Chrystusem. Wydobyto podobno na jaw cały szereg zabytków, o czem szeroko pisze cała prasa hiszpańska.

Dział gospodarczy

Ciężary podatkowe a dochody narod. przed i po wojnie.

Sukcja ekonomiczna Ligi Narodów opracowała i zebrała w wielkim tomie dane statystyczne, obrazujące obciążenie podatkowe krajów europejskich przed wojną i po wojnie, wysokość dochodów narodowych, oraz wzajemny stosunek obu tych pozycji. Obciążające ciężary podatkowe, jak to podatki pośrednie, bezpośrednie, zyski z monopolów, dodają do ogólnej ich sumy autorzy memoriału również podatki gminne. Dopiero z tak otrzymaną sumą ciężarów fiskalnych porównują ogólną sumę dochodu narodowego. Na podstawie powyższych obliczeń stwierdzono załtem ogólnie, iż przed wojną większość krajów europejskich wydawała na utrzymanie państwa i gmin nieco więcej niż 10% dochodu narodowego.

W wyjątkowo korzystnej sytuacji znajdowała się Szwajcarya, która wydawała przed wojną na utrzymanie państwa i gmin tylko 278 milj. franków, co czyni ok. 6 i pół proc. w stosunku do 4 i pół miljarda fr. dochodu narodowego. Natomiast Austria ponosiła znaczny ciężar podatkowy, które wynosiły prawie 16% dochodu narodowego. Niemcy i Anglja wydatkowały na cele wyżej wzmiankowane około 11% swych dochodów narodowych, Francja zaś poświęcała na ten sam cel ok. 14% swych dochodów, t. j. 5 miliardów fr. rocznie w stosunku do 38 miliardów dochodu rocznego.

Od czasu wojny ciężary fiskalne we wszystkich krajach wzrosły znacznie. Naogół przerosły one wszędzie poziom 20%. Tak więc w Anglii ogólna suma podatków państwowych na r. 1926/27 wyniosła 691 mil. funtów, co wraz z podatkami gminnymi w sumie 166 mil. funt. wynosi łącznie 857 mil. funtów, czyli więcej niż 21% dochodu narodowego w sumie 4 miliardów funtów. Niemcy na rok 1927/28 preliminowały sumę podatków państwowych w wysokości 7 i pół miljarda reichsmarek. Podatki i świadczenia gminne wynoszą około 3 miljardy mk., czyni więc to razem około 10 miliardów marek ciężarów fiskalnych. W stosunku do ogólnej sumy dochodu narodowego Niemiec (1927/28) w wysokości 55 miliardów mk. wynosi proporcja powyższa ok. 20%. Obciążenie podatkowe Włoch wyraża się sumą 15 i pół miljarda lirów na r. 1926/27, podatki i świadczenia gmin nie dochodzą do sumy 4 miliardów lirów; obciążające dochód narodowy na sumę około 103 miliardów lirów, otrzymamy stosunek wzajemny obu pozycji równy 20%. We Francji na r. 1926/27 ciężary podatkowe łącznie państwa i gmin wynoszą sumę 47 miliardów franków. Oceniając dochód narodowy, po uwzględnieniu rewaluacji franka, na ok. 200—250 mil. franków, otrzymamy 20—25% stosunku podatków do dochodu.

Przyglądając się zatem zestawieniu pozycji ciężarów fiskalnych i dochodów narodowych w krajach europejskich, które brały udział w

wojnie, widzimy, iż proporcja wydatków państwowych wzrosła po r. 1914 do wysokości 1/5 dochodów. Stosunek ten utrzymał się jednak nie tylko w krajach wojujących, ale nawet i w krajach neutralnych, jak w Danji, Szwecji, Norwegji, Szwajcaryi etc., gdzie wydatki państwowe, a więc i ciężary fiskalne wzrosły znacznie po wojnie.

Jedyną wyjątkiem wśród krajów wojujących stanowią Stany Zjednoczone, które nie zaznały wzrostu ciężarów fiskalnych.

Tak więc w budżecie na r. 1926/27 łączna suma podatków państwowych i gminnych wynosiła około 6 miliardów 300 milionów dolarów; dochód narodowy Stanów Zjednoczonych obliczony został na ten sam okres czasu w sumie przewyższającej 60 miliardów dolarów. A zatem proporcja ciężarów fiskalnych w Stanach Zjednoczonych nie przewyższa 10%. Ta nierówność obciążenia podatkowego między Europą, a Ameryką, która się wyraża, jak widzimy z zestawień powyższych, różnicą 10% na korzyść Stanów Zjednoczonych, odgrywa już i odegra w przyszłości nie-dalekiej poważną rolę w kształtowaniu się kosztów produkcji oraz warunków eksportu towarów.

Z polskiego przemysłu naftowego

Przemysł naftowy po rozbiu pierwszych prób utworzenia kartelu, znalazł się obecnie w położeniu jeszcze cięższym, niż przed niemi. Walka konkurencyjna zaostrzyła się do tego stopnia, że dziś produkcja przestaje się już opłacać, co może z kolei doprowadzić do zupełnego ustania ruchu wiertniczego. W tych warunkach w kołach naftowych coraz więcej utrwała się przekonanie, o niezbędności doprowadzenia do wspólnego porozumienia. Zawikłane sprawy życia przemysłu naftowego nie dadzą się rostrzygnąć w inny sposób. Właściciele wyrażają nadzieję, że wszystkie te okoliczności doprowadzą do uzgodnienia żądań poszczególnych grup i w bliskim może czasie należy oczekiwać nowej próby utworzenia kartelu.

O krytycznym położeniu przemysłu naftowego świadczą następujące cyfry, dotyczące przeróbki produktów naftowych w I półroczu r. b.

Ogółem przerobiono ropy 334.036 ton, benzyny wyprodukowano 42.757 ton, nafty 100.788 ton, oleju gazowego 62.768, olejów smarowych 45.039, parafiny 18.332, świec 237, wazeliny 124, asfaltu 7.316, koksu 4.684, półproduktów 20.057, smarów stałych 1.087. Razem 303.189 ton. W porównaniu z pierwszym półroczem roku 1926 zaznaczyła się już dość znaczna zmniejsza, gdyż w tym samym okresie r. ub. przerobiono w Polsce 373.662 tony ropy, a produktów naftowych wytworzono ogółem 338.916 ton. Zmniejsza ta nie dotknęła wazeliny, asfaltu i smarów stałych, których ogółem wyprodukowano stosunkowo więcej w I-szym półroczu b. r. niż w tym samym okresie czasu roku ub.

Teatry-Kina-Koncerty

Dnia 12 października

Z TEATRU M. IM. J. SŁOWACKIEGO.

Dziś, we środę, po raz 12-ty „Król” Fiersa-Caillave’a, jutro świetna sztuka Edwarda Bourdet’a „W pętlach”, która stała się popi-sem wykonawców z pp. Starską i Buszyńskim na czele. P. Adolf Nowaczyński złożył w dyrekcji, z prawem pierwszeństwa przed innymi scenami polskimi, ostatnią swoją sztukę „Wiosna ludów w cichym zakątku”, osnutą na wypadkach rewolucji 1848 r. w starym Krakowie. Sztuka wejdzie w najbliższych tygodniach na repertuar naszej sceny. Najbliższą nowością będzie fantastyczna groteska Carlo Gozzi’ego „Turandot” w przekładzie E. Zegadłowicza, w inscenizacji i reżyserji dyr. Nowakowskiego. Próby, w których bierze udział cały prawie personel męski i żeński, są w pełnym toku. Pracownie malarskie i krawieckie przygotowują całkiem nową wystawę według projektów Zofji Stryjeńskiej.

TEATR OPERETKA NOWOŚCI. Czarująca wdziękiem melodji operetka Fr. Lehara p. t. „Paganini” wypełni szereg wieczorów dziś we środę o godz. 7.30 i codziennie. Efektowne tańce i ewolucje urozmaicają barwną akcję, ogólnie podoba się przepiękne solo skrzypcowe. Dzięki nadzwyczajnym walorom artystycznym „Paganini” ma zapewnione długotrwałe powodzenie. W niedzielę popołudniu na ogólne żądanie grana będzie jeszcze raz operetka Tad. Muellera p. t. „Król Kawy” po cenach znizonych.

REPERTUARY:

TEATR IM. SŁOWACKIEGO:

Środa: „Król”.
Czwartek: „W pętlach”.
Piątek: „Człowiek i nadszłowiek”.

TEATR OPERETKA „NOWOŚCI”.

Środa: „Paganini”.
Czwartek: „Paganini”.
Piątek: „Paganini”.

„PROMIEN” Podwale 6
RĘCE DO GÓRY
I DJABELEK

Co dzisiaj grają w kinach?

Bagatela: „Gracz w szachy” (Mat carycy Katarzyny II).
Corso: „Książę czarnych gór” (H. Liedtke).
Nowości: „12 djamentów” (Douglas Fairbanks).
Promień: „Ręce do góry” i „Djabelek”.
Sztuka: „Szał młodości”.
Uciecha: „Blaski i nędze życia kurtyzany”, według powieści Balzaca (P. Wegener).
Wanda: „Za niepopelnione winy”.
Warszawa: „Bitwa pod Skagerrak”.

Z wędrowek po kinach krakowskich.

Bagatela — „Gracz w szachy”. Sztuka — „Szał młodości”.

O filmie „Gracz w szachy” rozbrzmiewała wiadomościami prasa jeszcze na kilka miesięcy przed ukazaniem się jego na ekranach kinoteatrów w Polsce, treść jego zatem jest znana. Historia o genialnym wynalazcy automatów, z których jeden jest właśnie „graczem w szachy”, ale aby naprawdę grać w szachy, mieści w sobie, mimo całej genialności wynalazcy, żywego, znakomitego szachistę — wpleciona jest zresztą traktowanych w czasie, w przestrzeni i w ludziach. Realizacja natomiast tego filmu jest doskonała i ma wiele scen świetnie wyreżyserowanych, wiele zdjęć (między innymi słynną Szorzę), robionych doskonałą techniką, a zainteresowanie widza trzyma w ciągłym napięciu.

Film „Szał młodości” był podobno — jak głosi afisz — premjowany na międzynarodowym konkursie w Paryżu. Być może, że za oryginalny pomysł — wplecenia w akcję dramatu ludzkiego, rozgrywanego się w tym filmie, scen z życia owadów, ilustrujących znaną bajkę „O koniku polnym i mrówce”, która stanowi zarazem moral filmu. Te sceny „owadzie”, nawiasem mówiąc inscenizowane i fotografowane przez reżysera Polaka, pracującego zagranicą, Starewicz, są istotnie bardzo oryginalne i zajmujące. Z akcją „ludzka” łączą się one dość ciężkawkę — ale akcja ta sama dla siebie zajmuje widza; odznacza ją specjalnie dobra gra aktorów i reżyserja bardzo sprawna i pomysłowa, choć zupełnie realistyczna.

W kinach „Wanda” i „Corso” idzie, znany już w Krakowie skądinąd, bardzo efektowny film „W imieniu cara” z Lyą de Putti i scenami rosyjskimi. (stm.)

Popierajcie I. S. L.

Równocześnie w tym okresie wzrosło zużycie produktów naftowych na rynku wewnętrznym. I tak dane statystyczne za 1-sze półrocze b. r. wskazują, że na rynku wewnętrznym zużyto benzyny 20.637 ton, nafty 61.016, oleju gazowego 19.978, olejów smarowych 27.438, parafiny 3.189, świece 40, wazelinę 139, asfaltu 3.947, koksu 1.026, półproduktów 12.641, smarów stałych 995 ton. Razem 151.676 ton. Cyfra ta wskazuje na znaczny wzrost zużycia przetworów naftowych wewnątrz kraju, gdyż w tym samym r. 1926 zużyto w Polsce tylko 127.109 ton przetworów ropnych. Szczególnie, bo prawie podwójnie zaznaczył się wzrost zużycia benzyny, co stoi w związku z znacznym rozwojem automobilizmu w Polsce, jak również asfaltu, używanego do budowy dróg. Zużycie świece wykazało silny spadek, zbliżający się prawie do zaniku, gdyż jeszcze w 1-szym półroczu r. 1926 zużyto w Polsce 321 ton.

W 1-szym półroczu b. r. zaznaczył się silny spadek wywozu naszych przetworów naftowych zagranicę, których ogółem eksportowano tylko 147.987 ton. W tym samym okresie roku ubiegłego wywieziono tych przetworów 213.764 ton. Wywóz benzyny wzrósł jednakże i to dość znacznie, bowiem prawie o 7.000 ton, silnie natomiast zmniejszył się wywóz nafty, oleju gazowego i parafiny.

—o—

Kronika ekonomiczna.

WYKUPYWANIE ŚWIADECTW PRZEMYSŁOWYCH ROZPOCZNIE SIĘ 2 LISTOPADA.

W najbliższych dniach ma się ukazać zarządzenie ministerstwa skarbu w sprawie wykupywania świadectw przemysłowych na rok najbliższy, które będzie trwało od 2 listopada do 31 grudnia b. r. Cena świadectw będzie ta sama jak w roku poprzednim.

Wysuwany niejednokrotnie przez sfery gospodarcze projekt wprowadzenia nowej klasyfikacji świadectw przemysłowych i handlowych z uwzględnieniem różnych kategorii przedsiębiorstw w roku obecnym nie został wprowadzony w życie.

Przedsiębiorcy, którzy zaopatrzą się w świadectwa po przepisany terminie, będą musieli zapłacić karę przewidzianą w odnośnych przepisach ustawy. Tak samo podlegać będą karze osoby, które wykupią świadectwa niższej kategorii, o ile rewizja wykáže, że prowadzą przedsiębiorstwo wymagające wyższej opłaty.

POŁOŻENIE NA POLSKIM WYBRZEŻU.

W sierpniu 1927 r. złowiono na polskim wybrzeżu morskim około 151.450 kg. ryb, ogólnej wartości 194.958 zł., w szczególności: sprotów 2.000 kg (1 kg — 0,50 zł.), flader 97.040 kg (1 kg — 1 zł.), rombuz-skarpi 6.525 kg (1 kg — 1,30 zł.), śledzi 5.115 kg (1 kg — 0,60 zł.), łososi 56 kg (1 kg — 5 zł.), mielnicy i troci 400 kg (1 kg — 5 zł.), węgorzy 11.606 kg (1 kg — 4 zł.), pomuchli 6.342 kg (1 kg — 1 zł.), makreli 2.386 kg (1 kg — 2,50 zł.), szczupaków 1.929 kg (1 kg — 3 zł.), kwap 14.037 kg (1 kg — 1 zł.), okoni 1.910 kg (1 kg — 1,50 zł.), płotek 1.582 kg (1 kg — 1 zł.), kurnhanów 530 kg (1 kg — 0,10 zł.).

Z tego wywieziono do Gdańska: flader 54.00 kg, skarpi 4.000 kg, śledzi 3.000 kg, węgorzy 2.536 kg, pomuchli 3.600 kg, szczupaków 700 kg, kwap 11.500 kg. Sprzedano na rynku miejscowym: flader 87.540 kg, skarpi 2.525 kg, śledzi 2.115 kg, węgorzy 5.570 kg, pomuchli 2.742 kg, szczupaków 1.239 kg, kwap 3.537 kg. Do wędzarni miejscowych sprzedano: flader 5.500 kg, węgorzy 3.500 kg.

W okresie sprawozdawczym połów plastug był mniejszy niż w miesiącu poprzednim, rozpoczął się sezon połowy węgorzy, łowiono małe ilości makreli i śledzi. W okolicach Dąbek ukazały się sproty w dość dużej ilości.

MIN. KIEDROŃ O ROKOWANIACH Z KARTELEM STAŁOWYM.

Przewodniczący delegacji polskich przemysłowców hutniczych do rokowań z międzynarodowym kartelem stalowym, były minister inż. Kiedroń oświadczył, że sprawa przystąpienia hutnictwa polskiego do Międzynarodowego Kartelu Stalowego (Międzynarodowy Pakt Żelazny) uległa ponownej zwłoczce z powodu nieustępliwego stanowiska kartelu odnośnie do przyznania Polsce odpowiedniej kwoty eksportowej. Wszelkie dotychczasowe rokowania, poparte materiałem statystycznym i danymi cyfrowymi, które w najbardziej widoczny sposób uzasadniały słuszność postulatów hut polskich, — nie doprowadziły, jak widać, do konkretnego rezultatu. Zresztą — oświadczył inż. Kiedroń — kwestja przystąpienia polskich hut do Międzynarodowego Kartelu Stalowego nie jest wcale kwestją żywotną i żadne korzyści doraznie nie płyną na wypadek przystąpienia. Obecny stan wcale nie utrudnia naszej zdolności eksportowej, ani też nie stanowi przeszkody w rozwoju hutnictwa tak, iż niema potrzeby pośpiechu do wstąpienia do międzynarodowej organizacji, której korzyści z punktu widzenia polskiego są raczej natury organizacyjnej aniżeli materialnej.

ARTYKUŁ O POLSCE W BELGJI. W jednym z najcenniejszych wydawnictw belgijskich, a mianowicie w Biuletynie „Societe Belge d'Etudes et d'Expansion”, organizacji, której patronuje król Albert, ukazał się niedawno doskonałe opracowany pod względem informacyjnym i wysoce dla Polski zycielny artykuł p. t. „Polonia Renata”. Autor p. Ch. G. van der Mandere, wybitny przemysłowiec bawił w Polsce dwukrotnie i zgromadził bar-

dzo dużo wiadomości tak historycznych, jak aktualnych zwłaszcza w zakresie kulturalnym i gospodarczym. W obszernej swej pracy rozprasa on z całym naciskiem różne błędne i tendencyjne informacje, które kursują na zachodzie o Polsce i wzywa do bliźszego nawiązania stosunków z krajem naszym, któremu przepowiada jaknajpomyślniejszą przyszłość.

POPRAWA SYTUACJI W PRZEMYSŁE GARBARSKIM.

W przemyśle garbarskim Kongresówki sytuacja nieco się poprawiła. Napływają już liczne zamówienia. Ceny gotowego towaru narazie, pomimo dość dużej zwyczajki surowca, nieznacznie tylko się podniosły, naogół liczą się jednakże z większą zwyczajką. Import skór surowych a również garbników wskutek słabej podaży krajowej wzrasta dość znacznie. W Zachodniej Małopolsce poczyniono ostatnio poważniejsze inwestycje w przemyśle garbarskim. Sytuacja przemysłu garbarskiego w Wielkopolsce jest nadal ciężka. Konjunktury zarobkowej dla garbarzy są niepomyślne, ponieważ zaznaczyła się wprawdzie zwyczajka cen na skóry gotowe, jednak surowce i robocizna podrażały w znacznie wyższym stopniu. Przytem sprzedaje się tylko niewielkie ilości i to prawie wyłącznie na weksle, z których nie wszystkie nadają się do redyskonta w Banku Polskim. Z końcem września b. r. dała się zauważyć dalsza zwyczajka cen skóry podszewowej, która doszła do 12 zł. za 1 kg., podczas, gdy jeszcze w lipcu płaciło się za tę samą skórę 10,50 zł. za 1 kg.

PRZETWORZY ZIEMNIACZANE.

Zapasy przetworów ziemniaczanych, zarówno mąki jak i syropu z ubiegłej kampanji zostały prawie zupełnie po znizonych cenach wyprzedane. Niektóre fabryki rozpoczęły już przeróbkę świeżych ziemniaków. Ceny za „Superior” obracają się między 63 a 65 złotych za 100 kg. Konsumentei wstrzymują się naogół z pokrywaniem zapotrzebowania, spodziewając się dalszej niżki. Między fabrykami w Wielkopolsce, panuje dość duża walka konkurencyjna, podczas, gdy w Kongresówce wspomniane fabryki są zrzeszone. Warunki płatności na rynku wewnętrznym: przeważnie pokrycie wekslowe z terminem do 3 miesięcy. Wypłacalność nieszczególna. Eksport rozwija się dość pomyślnie. W jednej z największych fabryk Wielkopolski transakcje eksportowe, jakie doszły już w tej kampanji do skutku, ocenia się na 80 do 90 tys. worków, t. j. o 30 do 40 tys. worków więcej, niż wynosiły cały wywóz w ubiegłej kampanji.

Tendencja na przetwory ziemniaczane na rynku światowym jest mocna. Przejściowo tylko uległy zniżce ceny „Superioru” pod wpływem licznych ofert z Polski. Zaofiarowane partje jednakże szybko rozkupiono, tak, że ceny poszły znowu w górę, tembardziej, że Holandia w ostatnich dniach poniżej 19,50 guldenu za 100 kg fob. Amsterdam ofert nie składała.

NOWA NAMIATKA BENZYNY W BRAZYLII.

Fabryka cukru „Usua” (Usina Serra Grande Alagoas) rozpoczęła sprzedaż nowego oleju pędnego, fabrykowanego z melasy cukru trzcinowego, a składającego się głównie z alkoholu i eteru. Ze względu na jego zalety, jak również taniść w porównaniu z naturalną benzyną, cieszy się on popytem i obecnie buduje firma powyższa nowe zakłady dla jego fabrykacji.

SPOŻYCIE CUKRU W ST. ZJEDNOCZONYCH

w pierwszym półroczu 1927 r. wyniosło 2.823.575 ton wobec 2.866.265 ton, skonsurowanych w ciągu tego samego okresu czasu roku 1926, było wobec tego mniejsze o 42.690 ton, czyli o 1,49%. Jak wszędzie, tak i w Stanach Zjednoczonych spożycie cukru jest znacznie większe w pierwszym półroczu każdego roku, aniżeli w półroczu drugim. Konsumcja cukru w ostatnich 11 latach przedstawiała się w Stanach Zjednoczonych w tonach w wartości rafinady następująco: rok 1916 — 3,638.607, 1917 — 3,683.599; 1918 — 3,495.606; 1919 — 4,067.671; 1920 — 4,084.672; 1921 — 4,107.328; 1922 — 5,092.758; 1923 — 4,780.684; 1924 — 4,854.479; 1925 — 5,610.060; 1926 — 5,730.324 ton.

NOWY ROSYJSKI TRUST NAFTOWY.

W roku gospodarczym 1927/28 założony zostanie nowy trust naftowy „Sachalinneft”, obejmujący eksploatację źródeł naftowych na wyspie Sachalinie. W roku 1927/28 wydobyty być ma 1 milion pudów ropy, przyczem produkcja będzie lokowana na rynku japońskim i chińskim. Jak wiadomo, część sachalińskich pól naftowych eksploatowana jest przez koncesjonowane towarzystwo japońskie.

STOŁ mahon. empier — z figurami egipskimi — kredens dębowy bogato rzeźbiony, sekretarz inkrust. z bronzami, dwa muzealne krzesła i taburet do sprzedania. Kraków, św. Jana 16, I. piętro, numer drzwi 3. 1106

ZGUBIONO książkę wojskową na nazwisko Kapłan Krzyżanowski, r. nr. 3903, wydaną przez P. K. U. Kraków, którą uważa się. 1113

Ogłaszajcie się w „Nowej Reformie”

Pulowery damskie, męskie, dzieciinne, pończochy, rękawiczki gładkie i niciane w wielkim wyborze poleca firma 1114

S. NOWOMIAST
Kraków, Grodzka 15. — Tel. 220

Ze sportu.

FOGOŃ (Lwów) — CRACOVIA.

Boisko Cracovii będzie w najbliższą niedzielę 16 października br. widownią sensacyjnego spotkania piłkarskiego między pierwszymi drużynami Pogoni ze Lwowa i Cracovii. Zawody te między oboma zaprzyjaźnionymi klubami mają ustaloną opinię „derby piłkarskiego” Polski, niedzielne jednak spotkanie przewyższa zainteresowaniem wszystkie dotychczas rozegrane zawody w Krakowie. Jak wielkie zainteresowanie wywołały powyższe zawody świadczy fakt, że wielu warszawskich miłośników piłki nożnej wybiera się do Krakowa na te zawody. Cracovia w zawodach z Pogonią bronić będzie honoru piłkarstwa krakowskiego. Zawody rozpoczyna się punktualnie o godzinie 3 popołudniu.

JUTRZENKA — Ł. K. S. W niedzielę dnia 16 b. m. o godz. 3-jej pop. odbędą się na boisku K. S. Jutrzenka zawody o mistrzostwo Polski pomiędzy Łódzkim Klubem Sportowym (Ł. K. S.) a Jutrzenką.

Drużyna łódzka znajduje się ostatnio w znacznej formie, czego dowodem, iż silnych przeciwników ligowych w bardzo wysokim stosunku pokonała, w szczególności ostatnie jej zwycięstwo nad Ruchem w stosunku 6:2 było jedną z wielu sensacyj mistrzostw ligowych.

ŁÓDZKI KLUB LĄWN-TENNISOWY MISTRZEM POLSKI. Omgądaj odbyła się decydująca o zdobyciu mistrzostwa Polski rozgrywka tenisowa między drużyną Akad. Związku Tenisowego z Krakowa a reprezentacją Łódzkiego Klubu Tennisowego. Zwyciężyli Łodzianie w wysokim stosunku, bo 5:0.

—0—

SPORT W ZAKOPANEM.

W ostatnią niedzielę odbyły się w Zakopanem zawody lekkoatletyczne, urządzone przez R. K. S. Giewont. Wyniki przedstawiają się następująco: trójskok — 1) Bogdanowicz (Giewont) 10,60, 2) Wilga (Giewont); rzut dyskiem — 1) Wilga 29,80, 2) Opiela (Sokół); skok w zwyz — 1) Wilga 1,48, 2) Bogdanowicz; rzut kulą — 1) Wilga 9,29, 2) Piwowarczyk (Giewont); skok w dal — 1) Wilga 5,35, 2) Rozmus (Giewont); rzut oszczepem — 1) Wilga 34,60, 2) Rozmus; skok o tyczce — 1) Wilga 2,50, 2) Rozmus. W zawodach tych zdobył zatem Wilga z Giewontu 6 pierwszych nagród.

Po południu odbyły się zawody w piłkę nożną między nowopowstałą w Zakopanem drużyną Ł. K. S. Hakoah a Giewontem, zakończoną wysokocyfrową porażką Hakoahu w stosunku 15:0 (5:0).

Przed meczem urządzono bieg sztafetowy (ulicami miasta) 4 po 1000. Pierwsza przybyła do mety sztafeta A. Z. S-u krakowskiego w czasie 13 m. 18 s. w składzie: Michałski Stan., Czech Br., Molyka Stan., Molyka Zd.; 2-ga sztafeta Sokola zakopiańskiego w czasie 13 m. 55 s.; 3-cia Giewontu w czasie 14,34. (kap).

—0—

MIEDZYPANSTWOWE ZAWODY PIŁKARSKIE.

Polska Związek Piłki Nożnej w porozumieniu z Polską Ligą Piłki Nożnej proponuje na dzień 23 października b. r. rozegranie dwóch meczów międzypaństwowych piłkarskich, a mianowicie z Węgrami w Krakowie i z Jugosławją w Belgradzie. Pewne trudności spotyka wystawienie dwóch składów reprezentacyjnych na jeden dzień, tem bardziej, że z graczy klubów: Polonia, Hasmona, Pogoń, D.C., Turyści, Warszawianka, rozgrywających tego dnia zawody ligowe, trzeba będzie zrezygnować.

Zawody strzeleckie Związku Strzeleckiego.

Kraków, 12 października.

W dniu 9 b. m. odbyły się w Krakowie na strzelnicy wojskowej na Woli Justowskiej okręgowe zawody strzeleckie Związku Strzeleckiego, urządzone przez Komendę Okręgu krakowskiego. Strzelanie zgromadziło 58 zawodników strzelców oraz 63 zawodników z organ. p. w. i zaproszonych gości. Na strzelnicę przybyli ze strony władz wojskowych: pułk. Mond, D-ca 6 D. P., pułk. Kostrzewski, komendant miasta, płk. Kruk-Szuster D-ca 20 p. p., mjr. Rosołowski of. W. P. 20 p. p., mjr. Konkiewicz oraz cały szereg oficerów. Ze strony miasta przybył p. wiceprezydent Schneider. Zarząd Okręgu reprezentował prezes prof. Cyga, sekretarz prof. Orzelski i Pauli Strzelaniem kierował jako komisarz główny of. instr. kpt. Doskocil i kmdt. Obwodu Kraków Zw. Strzel. J. Dadak. Całością kierował komendant Okręgu Spalek.

Zawody rozpoczęły się strzelaniem do tarczy honorowej. Wyniki przedstawiają się następująco: w strzelaniu o mistrzostwo Krakowa (na 100 mtr.) zajął pierwsze miejsce kmdt. Oddz. Prokocim J. Kowalik, osiągając 63 pkt., 2) strzelec Jan Solarz z oddz. Prokocim (62 pkt.), 3) strzelec J. Zusi z oddz. Wieliczka (61 pkt.), 4) Weiner Maciej z hufca szkolnego (58 pkt.).

Poza konkursem uzyskali miejsce: 1) mjr. Konkiewicz (66 pkt.) 16 p. p., 2) mjr. Rosołowski (57 pkt.) of. P. W. 20 p. p., 3) sierż. Polan (57 pkt.) oraz 4) kpt. Doskocil z 20 pp.

W strzelaniu o nagrodę Komendy Głównej Związku Strzeleckiego na 200 m.: 1) Koszarek Roman, strzel. N. Targ (59 pkt.), 2) Budz Błażej (57) z oddz. Bukowina, 3) strzelec Fraczysty Andrzej, z oddz. Chocholów (49 pkt.), 4) prezes oddz. Prokocim, Teofil Szymański (49 pkt.). Poza konkursem: 1) kpt. Doskocil (67 pkt.), 2) mjr. Rosołowski (60 pkt.), 3) mjr. Konkiewicz (61 pkt.), 4) kpt. Sykora z 20 p. p.

W strzelaniu na 300 m. o mistrzostwo Okręgu: 1) strzel. Koszarek Roman (pkt. 45), 2) strzelec Budz Błażej (pkt. 38), 3) Lamensdorf z Hufca (24 pkt.).

Poza konkursem: 1) mjr. Konkiewicz (32 p.), 2) kpt. Doskocil (30 pkt.).

W strzelaniu do jelenia: 1) Fraczysty Andrzej (6 pkt.) na 2 strzały, 2) strzelec Zusi Jan z oddz. Wieliczka. Poza konkursem: 1) mjr. Rosołowski (7 pkt.), 2) mjr. Konkiewicz (6 pkt.).

W strzelaniu na 50 metrów z broni małoskalibrowej: 1) strzel. Budz Franciszek (N. Targ) pkt. 82, 2) Kuziar St. pkt. 77, 3) Kostanica Kaz. pkt. 71, 4) Trzeński Jan — pkt. 68. Poza konkursem: mjr. Rosołowski 90 pkt., kpt. Doskocil 83 pkt., 3) sierż. Polan, 4) mjr. Konkiewicz 79 pkt.

Na 25 metrów: 1) Hrobni Zdzisław, 2) Palonek Wład., 3) St. Kruk-Szuster.

W strzelaniu dla pań na 25 mtr.: 1) p. Susicka, 2) p. Doskocilowa i 3) p. Żabikowa.

Zawody zakończyły się rozdaniem nagród, którego dokonał wiceprezes Zarządu Okręgu prof. Cyga i komendant Okręgu Spalek.

Nagrody dla zawodników ofiarowali: prezydent miasta, D-ca i Ofic. 20 p. p., Zarząd Okręgu Zw. Strzel., Komenda Główna Zw. Strzel., Oficer P. W. 20 p. p., dyrektor fabryki tytoniu, Krak. bractwo kurkowe, F-ma Marczyński, mjr. Konkiewicz, F-ma Madejski, komenda Obwodu Kraków Zw. Strzel., P. Magiera i P. Jaworski.

Odpowiedzialny redaktor:

MICHAŁ KONOPIŃSKI.

Wydawca:

Spółka Wydawnicza „REFORMA”

Spółka z ogr. odp.

Pamiętajcie o Tow. Szkoły Ludowej!

Przewodnik handlowo-informacyjny po Krakowie
Najkorzystniejsze źródła zakupów

<p>Forlepiany</p> <p>FORTEPIANY PIANINA WŁ. BOŁONSKI</p> <p>Kraków — Pałac Spiski.</p>	<p>Ubezpieczenia</p> <p>Towarzystwo ubezpieczeń na życie „FENIKS” ul. Św. Gertrudy 8, tel. 273.</p>	<p>Srebro</p> <p>SREBRÓ — PLATERY ARTYKULY kościelne SUKIENNICE I. A. KOBYLIŃSKI, J. KOBYLIŃSKI I K. JARRA</p> <p>DAWNIEJ: M. JARRA</p>	<p>Przybory piśmienne</p> <p>R. ALEKSANDROWICZ Basztowa 11. Tel. 311 i 4064</p> <p>Magazyn przyborów biurowych.</p>
<p>Chrycja</p> <p>Helena LOFFELHOLZ Kraków, ul. Grodzka 26, poleca 1078</p> <p>SUKNIE, KOSTJUMY I PŁASZCZE po cenach bardzo przystępnych.</p>	<p>Aparaty i przyb. fotograf.</p> <p>Warszawski Skład przyborów fotograficz. Szewska 2. Tel. 1428.</p>	<p>Gukiernie</p> <p>P. MAURIZIO Rynek gł. 38.</p>	<p>Herbata</p> <p>Herbata z „Raczką” Juliusz Grosec Sp. z o. o. Kraków Rynek gł. 34</p>

Ogłaszajcie się w Przewodniku „Nowej Reformy”

Wymienione firmy polecamy naszym Czytelnikom.